

Basis tumorok sebészete

Prof.Dr.Nyáry István
Semmelweis Egyetem ÁOK
Idegsebészeti Tanszék

„Korszerű eljárások az idegsebészeti diagnosztikában és terápiában”
kötelező szintentartó tanfolyam
2019. December 4-6

A koponya-alap

Ahogy az idegsebész látja...

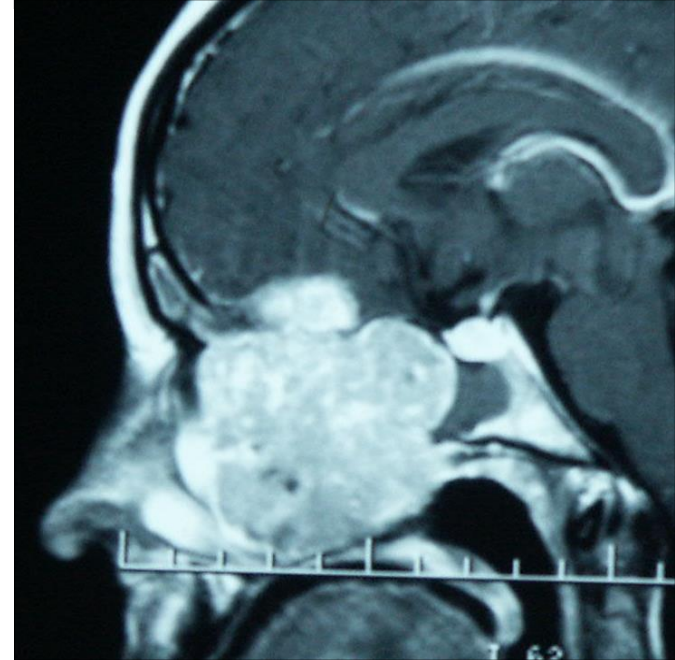
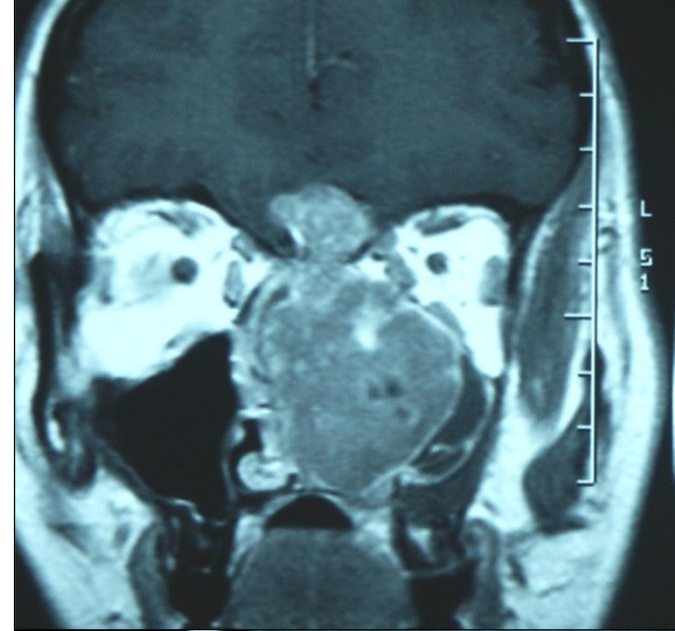
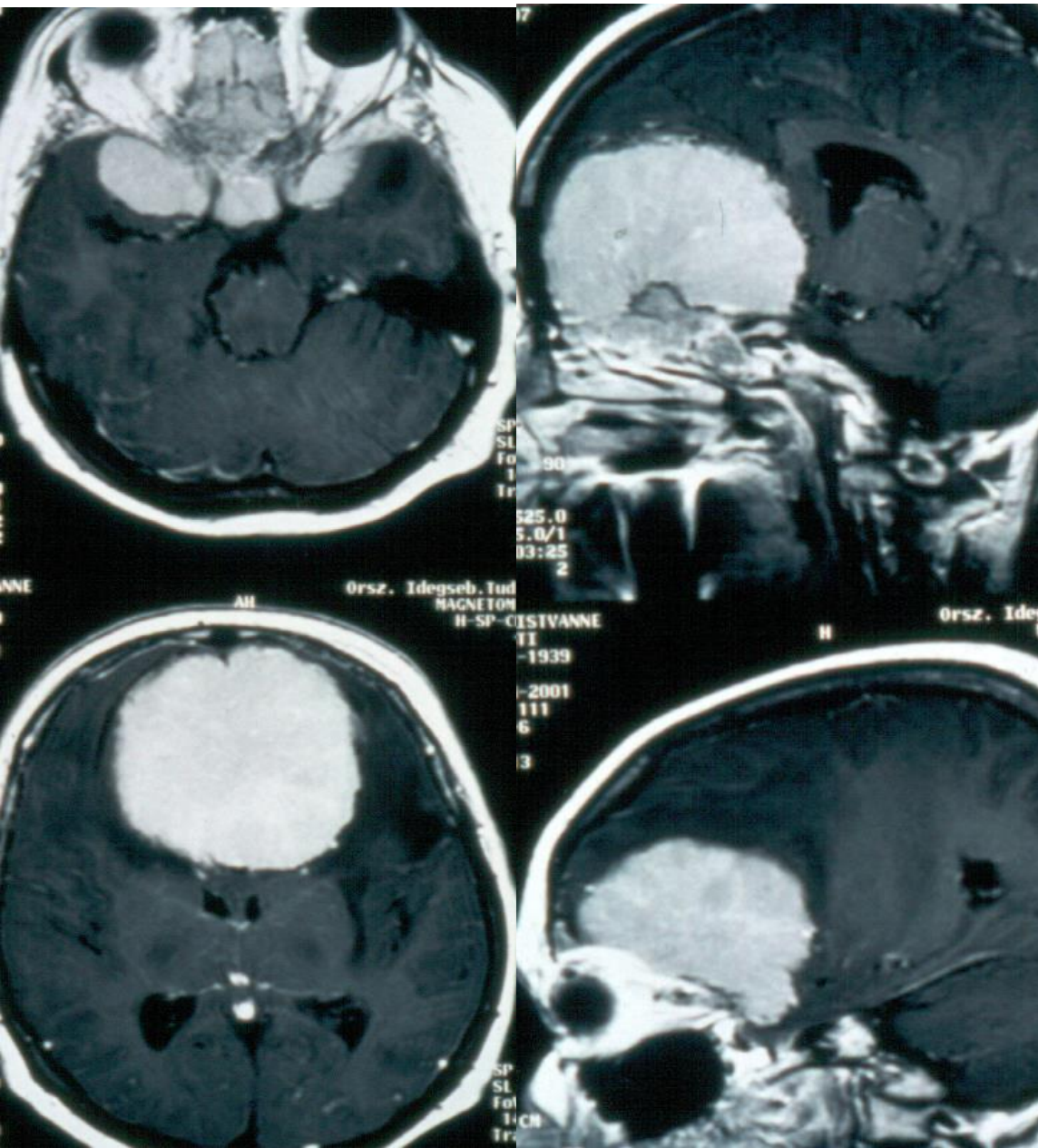
Ahogy a gégész látja...

Ahogy a fej- nyak sebész látja...

69N

22N

Történeti előzmények

- A 20.század második feléig a basis léziók általában *inoperábilisnak* minősültek
- A trend megváltozásának feltételei voltak:
  - sebészi mikrotechnika bevezetése
  - neuroanesteziológia fejlődése
  - képalkotó diagnosztika (CT, MRI)
  - neuronavigáció
  - neuro-endoszkópia
  - magas fordulatszámú fűrők
  - új típusú, a véralvadást facilitáló gyógyszerek megjelenése, illetve kifejlesztése
- Ennek eredményeképpen: csökkenthetővé vált a feltárás mérete és a retrakció – csökkent a műtéti kockázat

Basis tumorok

- Surgical management of skull base tumors

Leonardo Rangel-Castilla, Jonathan J. Russin, and Robert F. Spetzler

Rep Pract Oncol Radiother. 2016 Jul-Aug; 21(4): 325–335.

Meningeoma

Hypophysis adenoma

Sellaris és parasellari tumorok

Craniopharyngeoma

Vestibularis és trigeminus schwannoma

Sinus cavernosus tumorok

Glomus tumor (paraganglioma)

Chordoma, chondrosarcoma

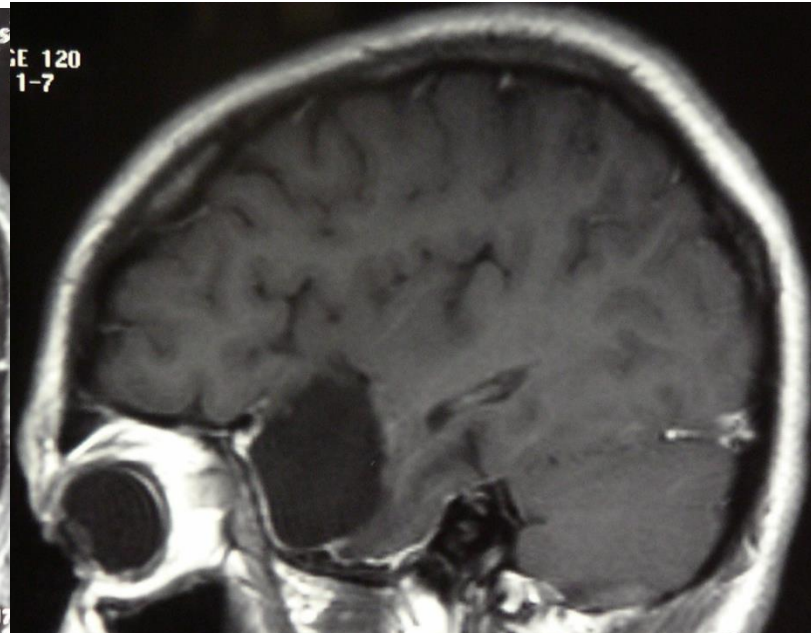
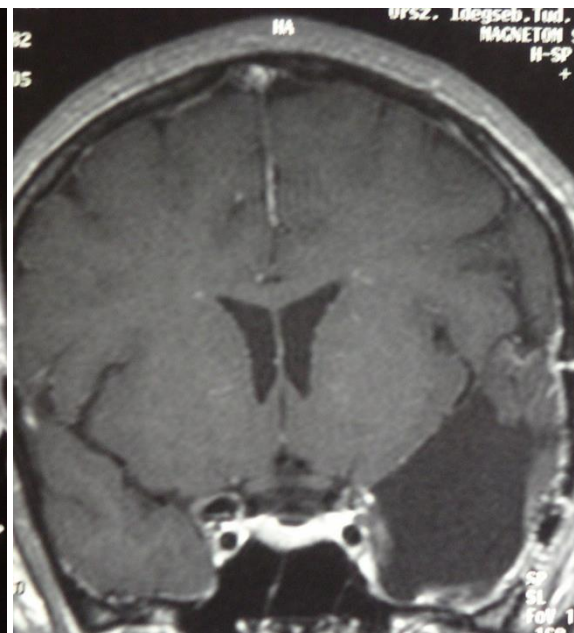
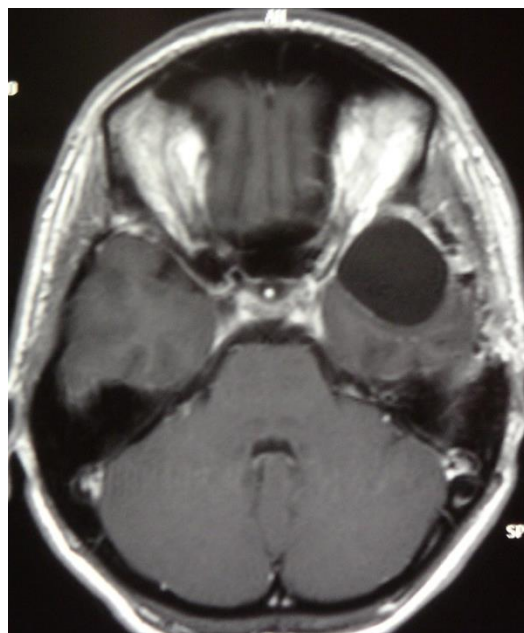
Esthesioneuroblastoma

Craniofacialis malignus tumorok

Metastasis

Dermoid, epidermoid

Dermoid 22F

Természetes lefolyás (natural history)

Általában benignus (meningeoma, schwannoma, sellaris, parasellaris tumorok)

7 év után 54% PFS, 78% radiológiai kontroll

Bindal RK, Goodman JM, Kawasaki A, Purvin V, Kuzma B: The natural history of untreated skull base meningiomas. Surgical Neurology 59:87-92, 2003

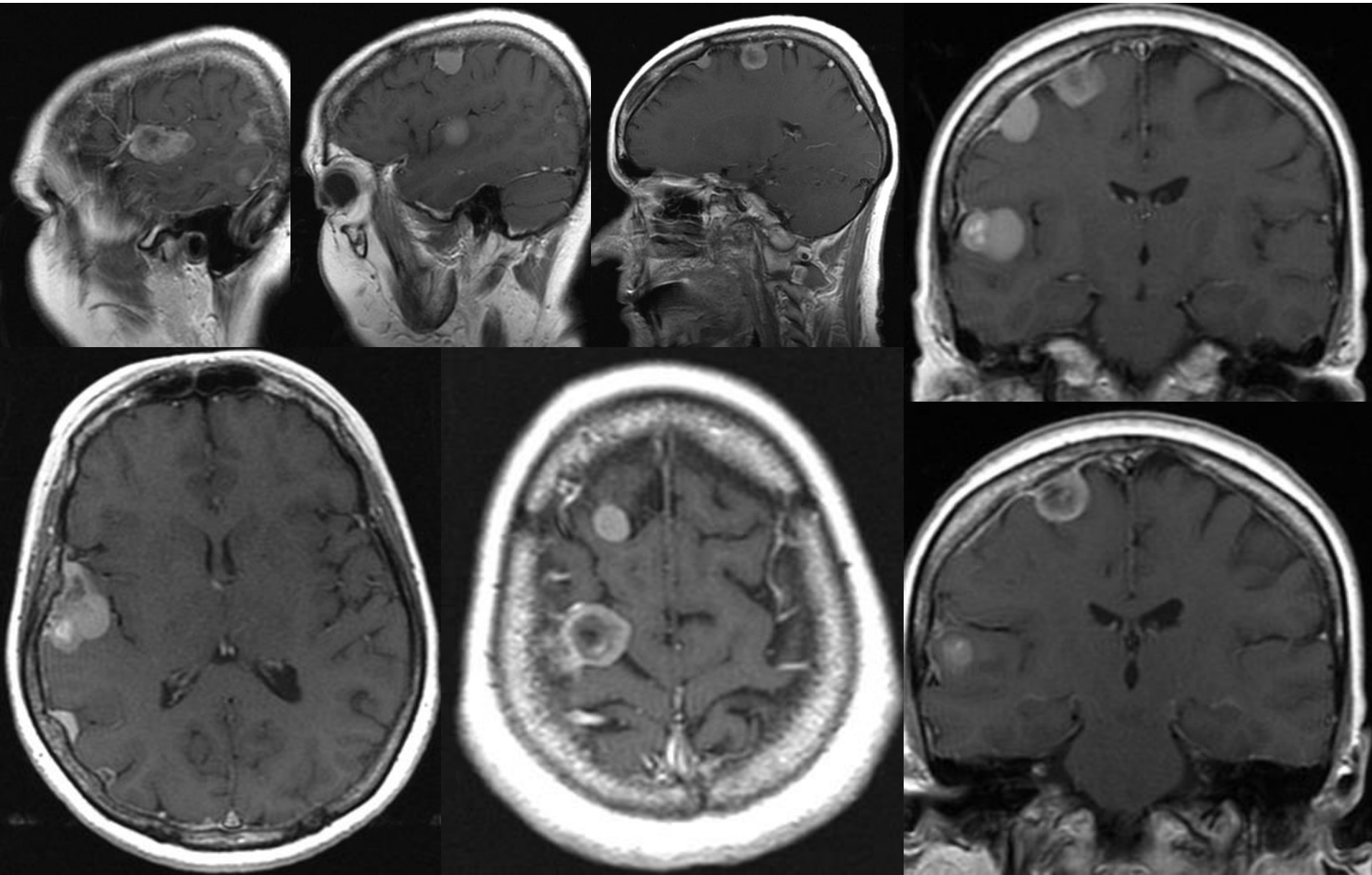
Malignus (chordoma, chondrosarcoma, metastasis)

Modern képalkotók – gyakori melléklelet

mi legyen a teendő? – hosszmetzeti követés

57N

14 éve követett változatlan multiplex meningeoma

Természetes lefolyás (natural history)

Általában benignus

7 év után 54% PFS, 78% radiológiai kontroll

Modern képalkotók – gyakori melléklet

mi legyen a teendő? – hosszmetzeti követés

Basis meningeoma – viszonylag gyakori

összes intracraniális tu. 20%

összes meningeoma előfordulás **30%**

Meningeomák előfordulási gyakorisága

Lokalizáció	Gyakoriság
Convexitás	34%
Parasagittalis	22%
<i>Kisszárny</i>	17%
Intraventricularis	5%
Cerebellaris convexitas	5%
<i>Tentorium</i>	4%
<i>Tuberculum sellae</i>	3%
<i>Intraorbitalis</i>	2%
Pontocerebellaris szöglet	2%
<i>Olfactorius árok</i>	3%
Foramen magnum	1%
<i>Clivus</i>	1%

Basis meningeomák összesen

30%

A műtéti stratégia elemei

Beteg-faktorok

Kor (várható élettartam)

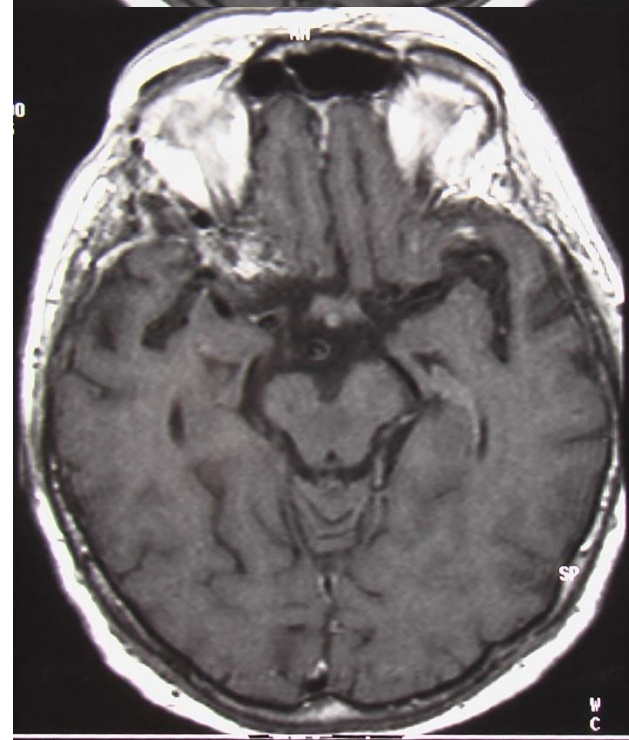
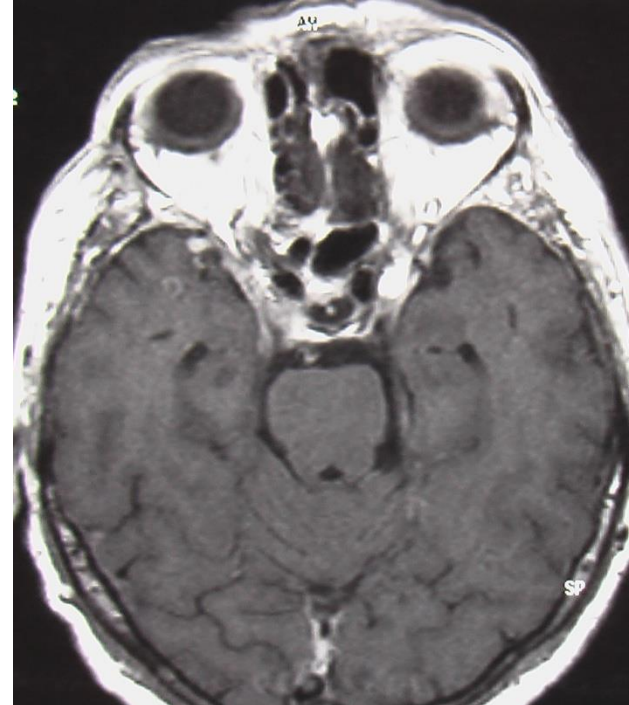
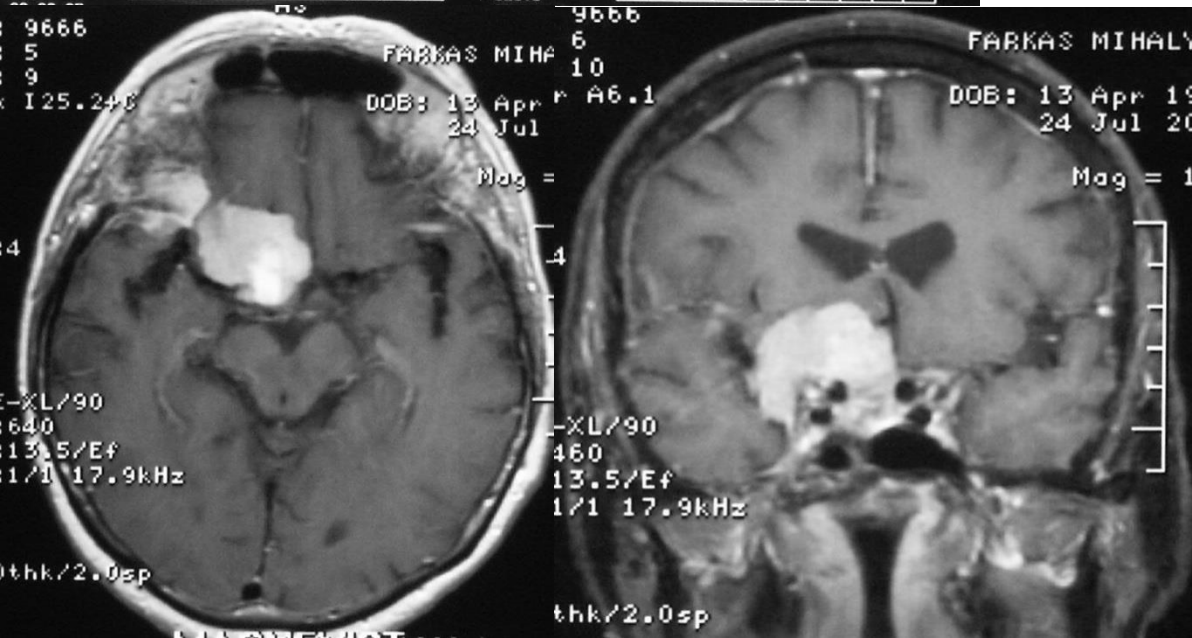
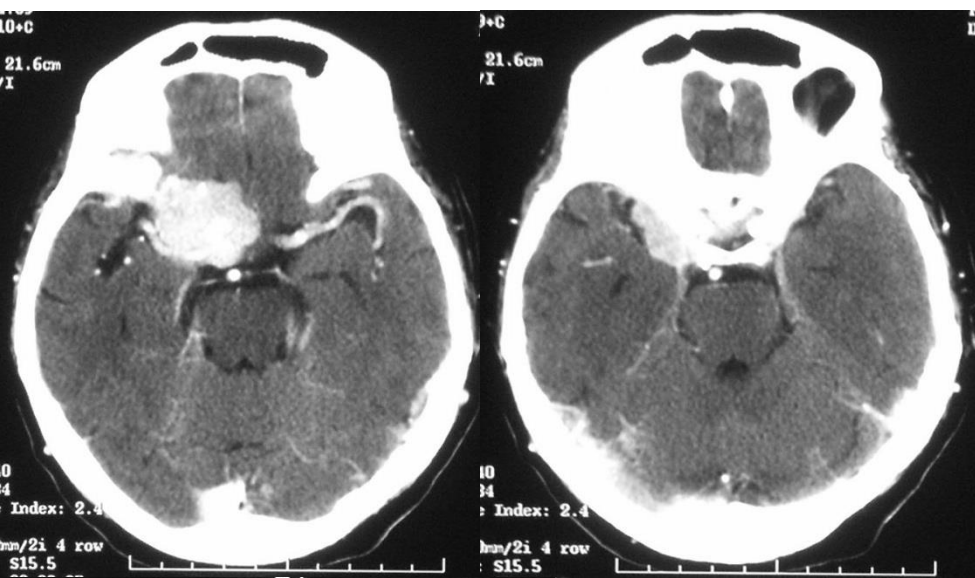
Általános állapot (Karnofsky skála)

Neurológiai állapot (agyideg-tünetek)

Általános belgyógyászati állapot (tekintettel a várható komplikáltabb posztoperatív lefolyásra)

Szociális háttér

74N

A műtéti stratégia elemei

Beteg-faktorok

Kor (várható élettartam)

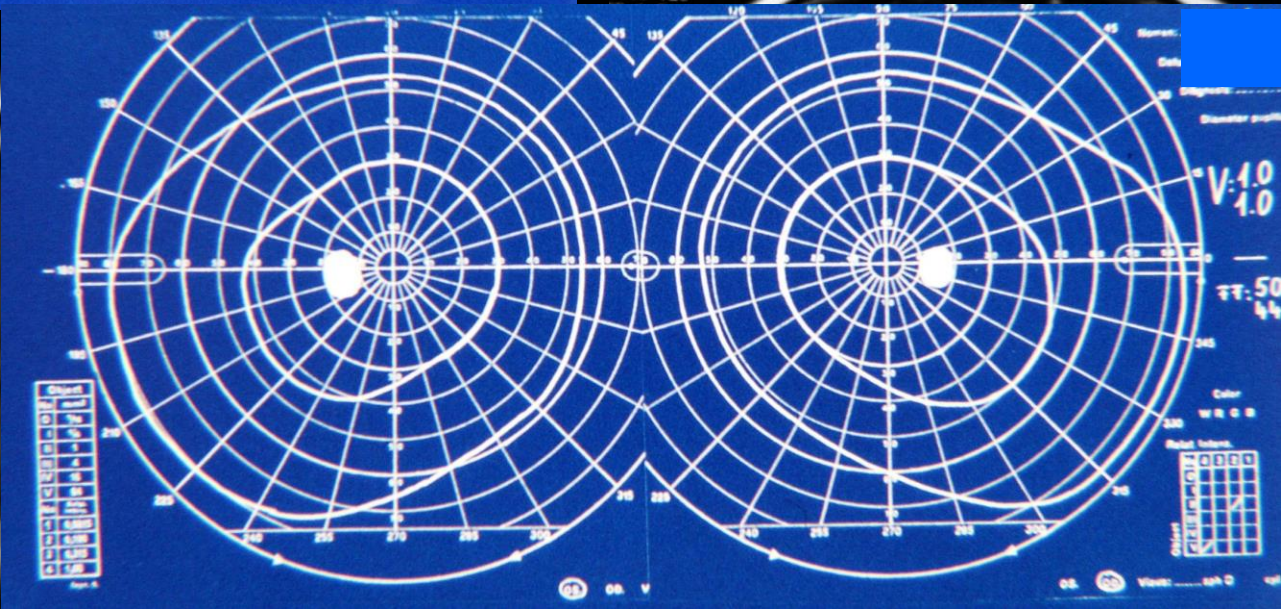
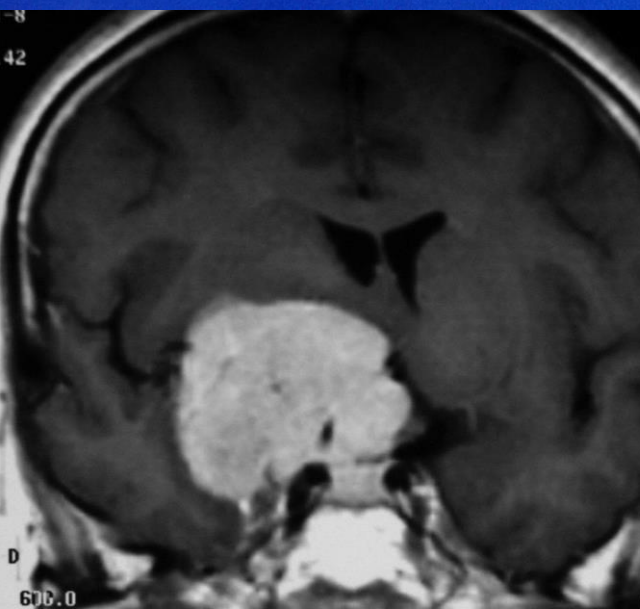
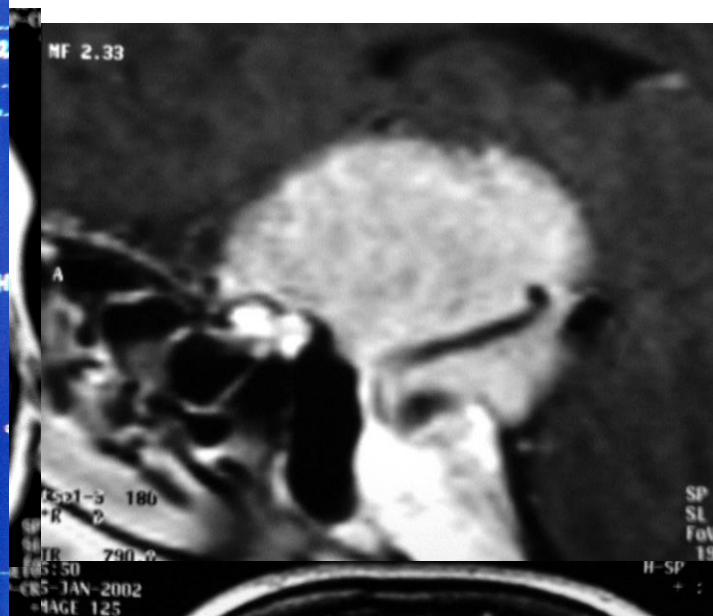
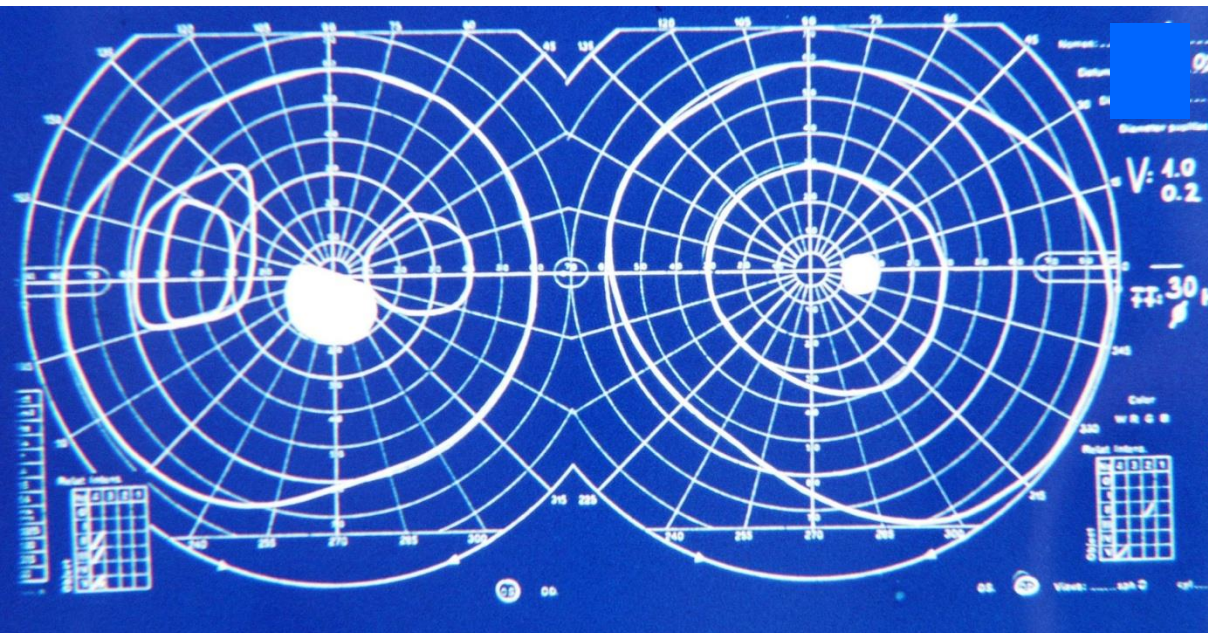
Általános állapot (Karnofsky skála)

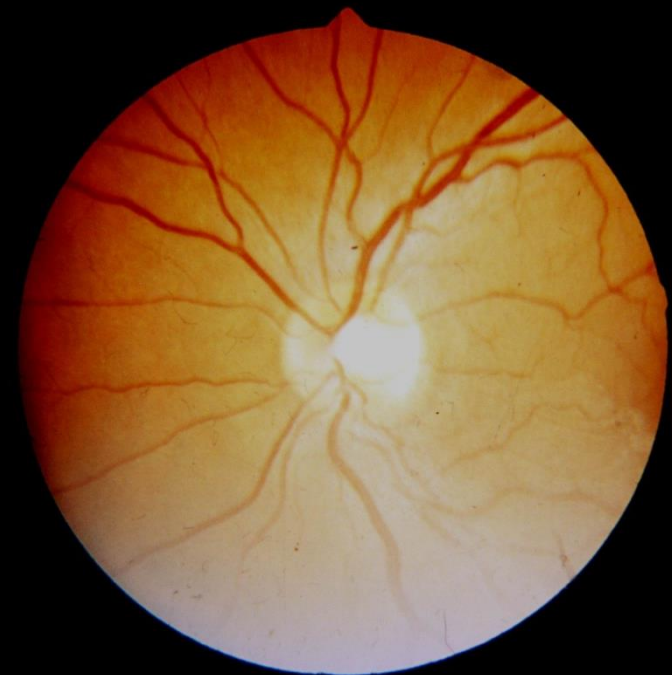
Neurológiai állapot (agyideg-tünetek)

Általános belgyógyászati állapot (tekintettel a várható komplikáltabb posztoperatív lefolyásra)

Szociális háttér

62N, fokozatos látásromlás jobboldalán

normal

decoloralt

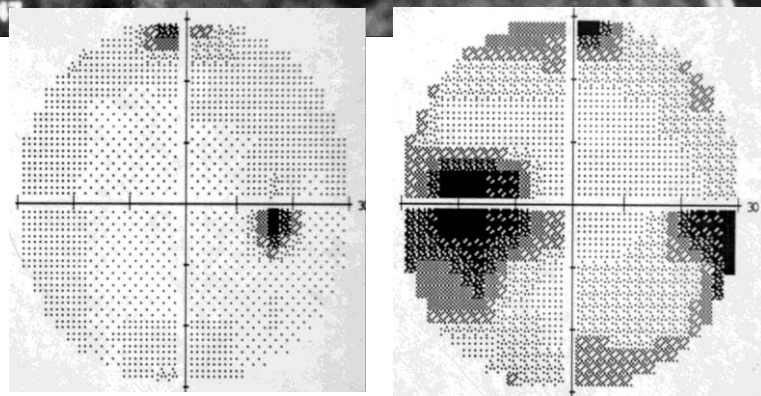
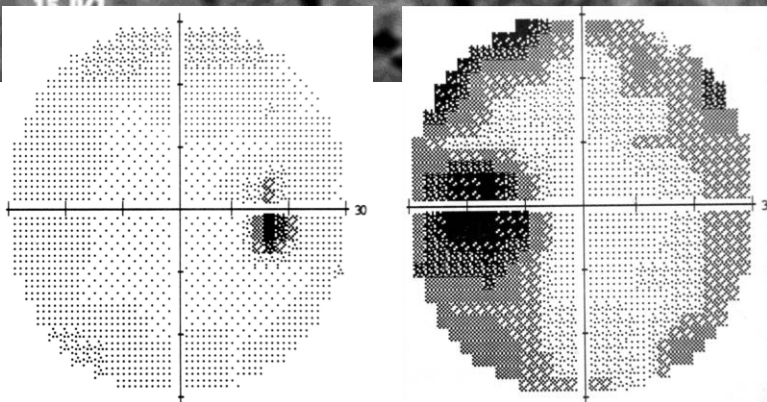
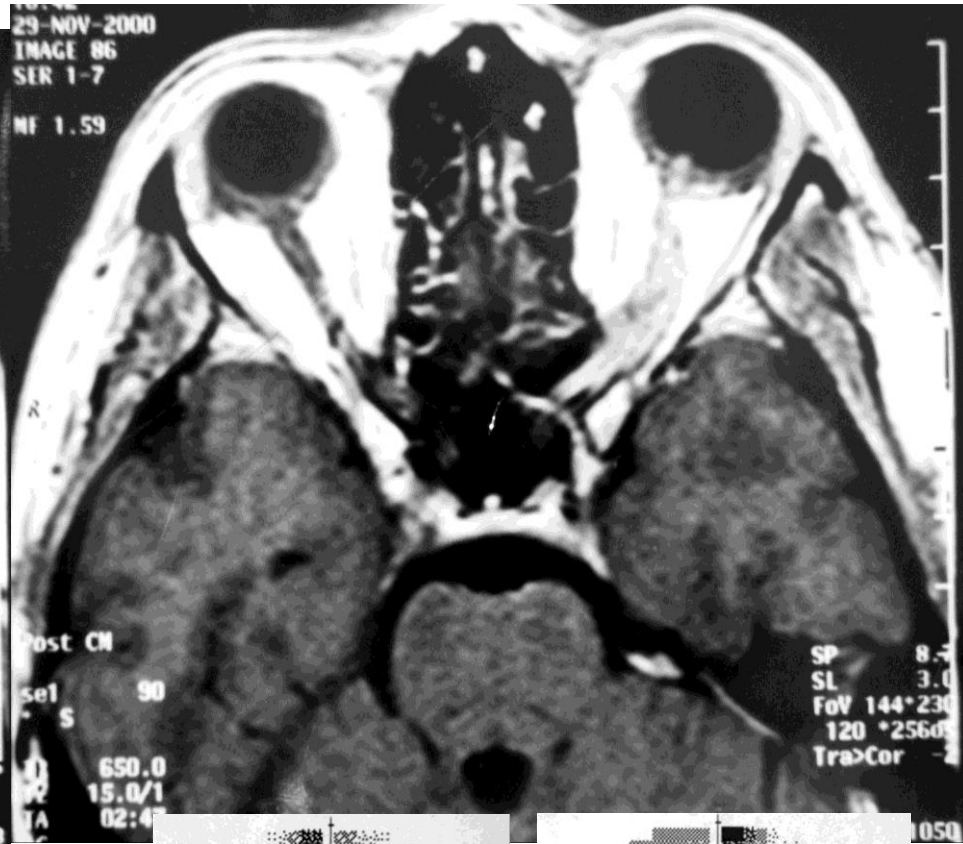

atrophia

súlyos ödema

42N fokozódó látásromlás a baloldalon

A műtéti stratégia elemei

Beteg-faktorok

Kor (várható élettartam)

Általános állapot (Karnofsky skála)

Neurológiai állapot (agyideg-tünetek)

Általános belgyógyászati állapot (tekintettel a várható komplikáltabb posztoperatív lefolyásra)

Szociális háttér

A műtéti stratégia elemei

Tumorhoz köthető faktorok

A daganat kapcsolatba hozható-e a tünetekkel

Milyen mértékben rezekálható

Lokalizáció

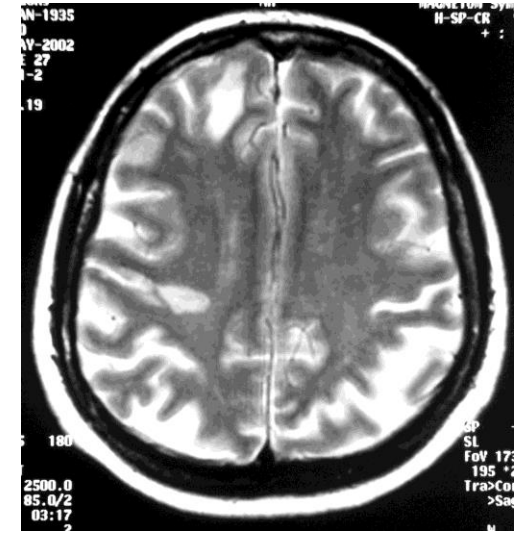
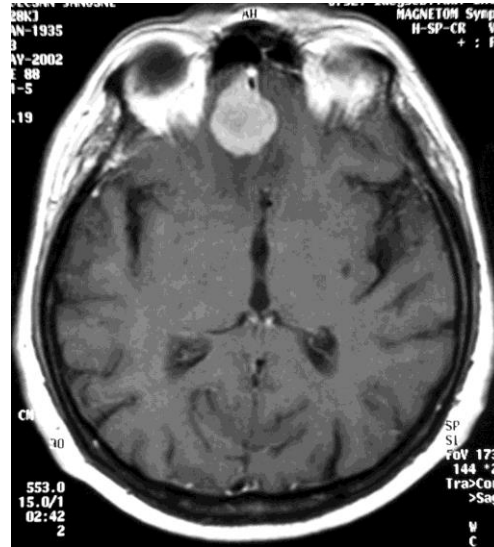
Méret

Vascularisatio

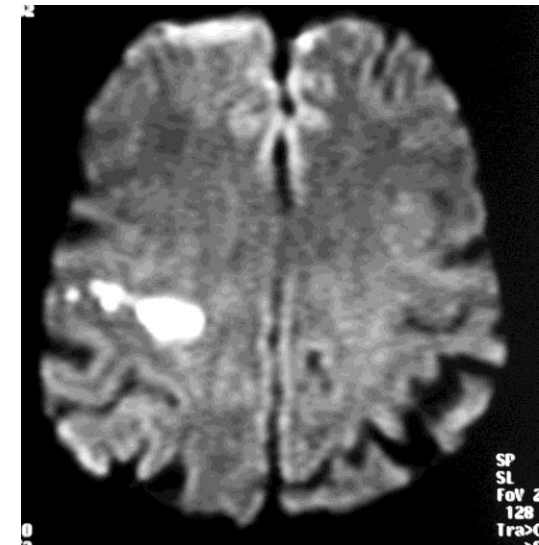
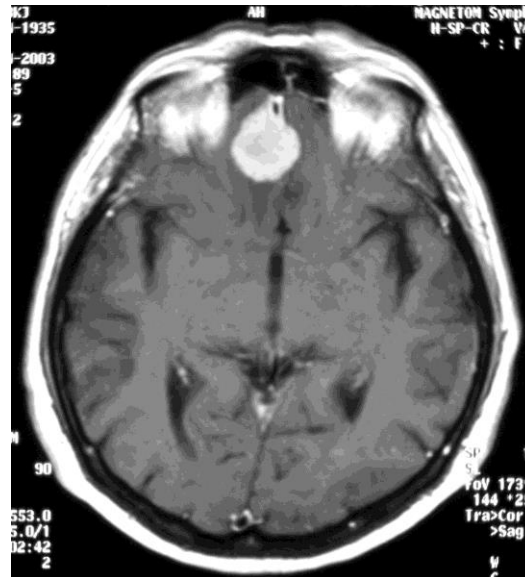
Dokumentált növekedés

A sebészi beavatkozás célja

A tumor felelős-e a tünetekért?

56N

A műtéti stratégia elemei

Tumorhoz köthető faktorok

A daganat kapcsolatba hozható-e a tünetekkel

Milyen mértékben rezekálható

Lokalizáció

Méret

Vascularisatio

Dokumentált növekedés

A sebészi beavatkozás célja

Műtét előtti megfontolások

Konzisztencia – multi-sequence MR imaging (Yamaguchi et al. 1997)

Tumor-agyállomány interface – „cleavability” (Sindou et al. 1998)

Radikalitás – Simpson’s grading (Simpson 1957)

A basishoz való viszony – basis rekonstrukció

A környező képletekhez való viszony

A műtéti stratégia elemei

Tumorhoz köthető faktorok

A daganat kapcsolatba hozható-e a tünetekkel

Milyen mértékben rezekálható

Lokalizáció

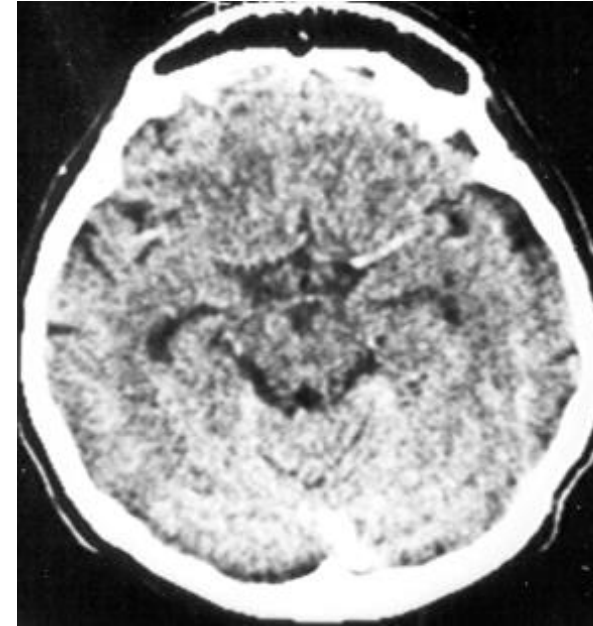
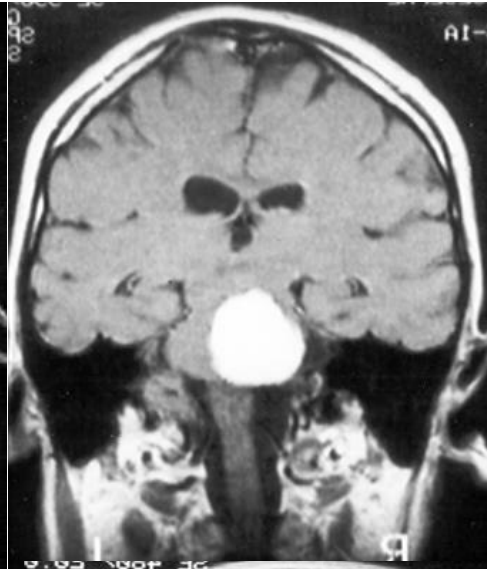
Méret

Vascularisatio

Dokumentált növekedés

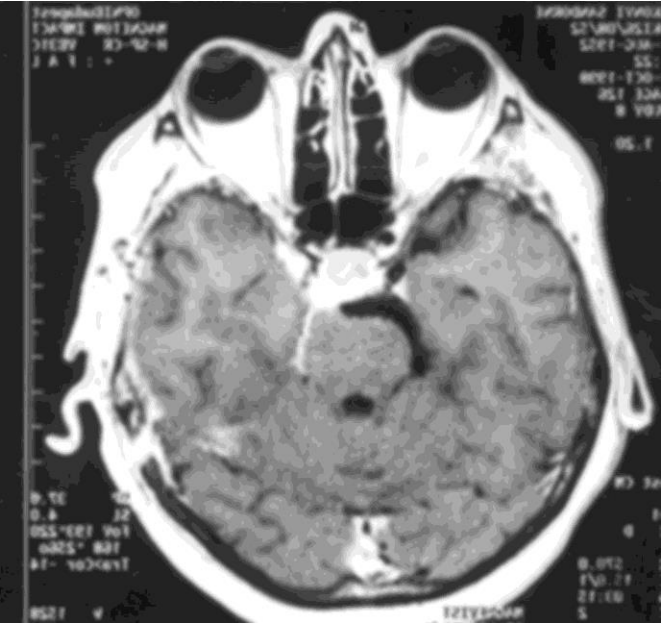
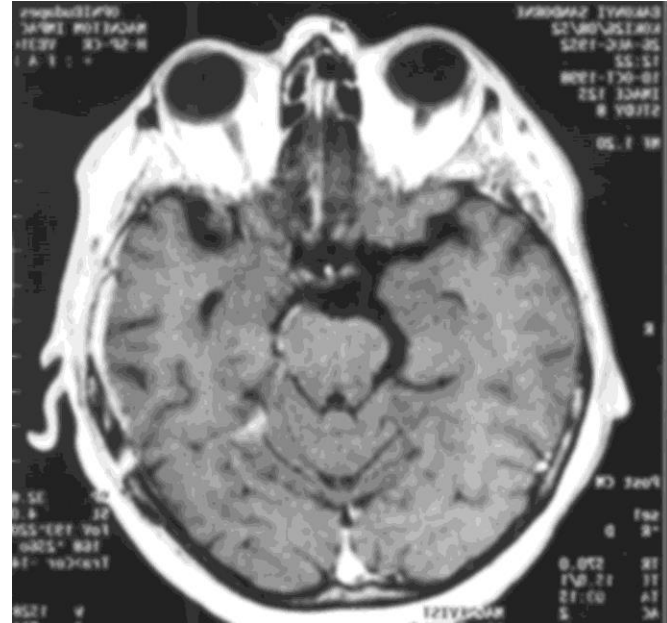
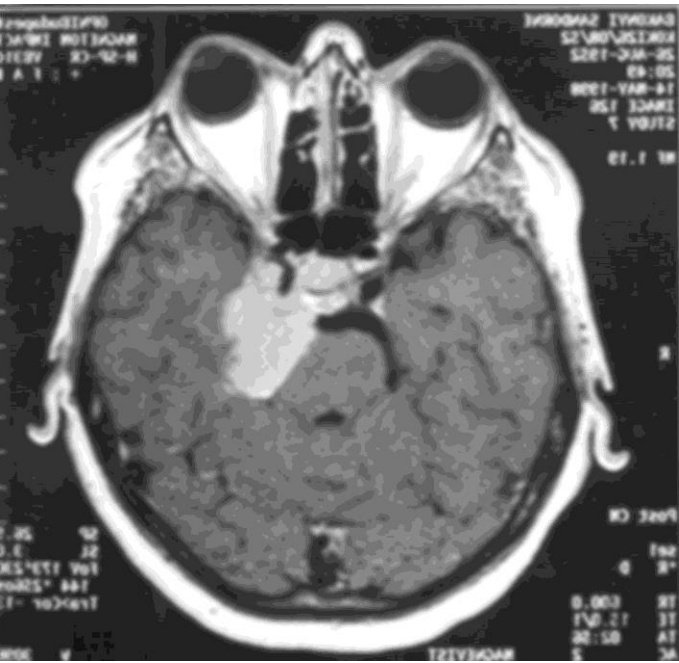
A sebészi beavatkozás célja

44N

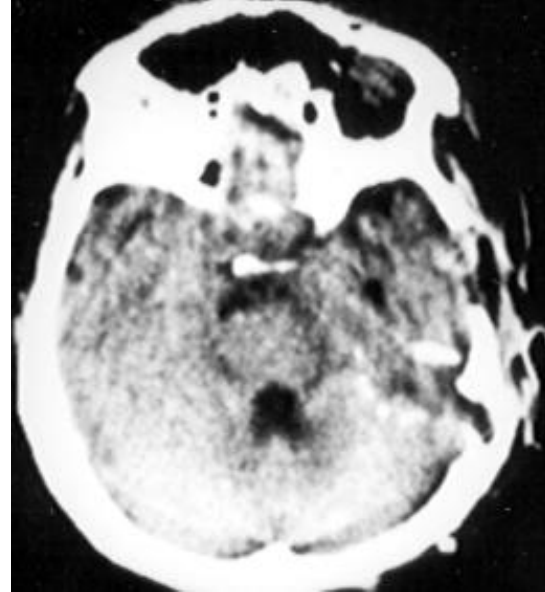
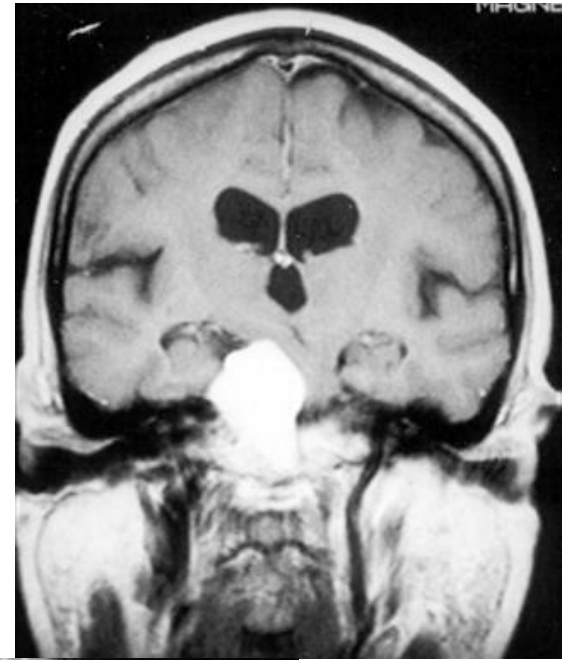
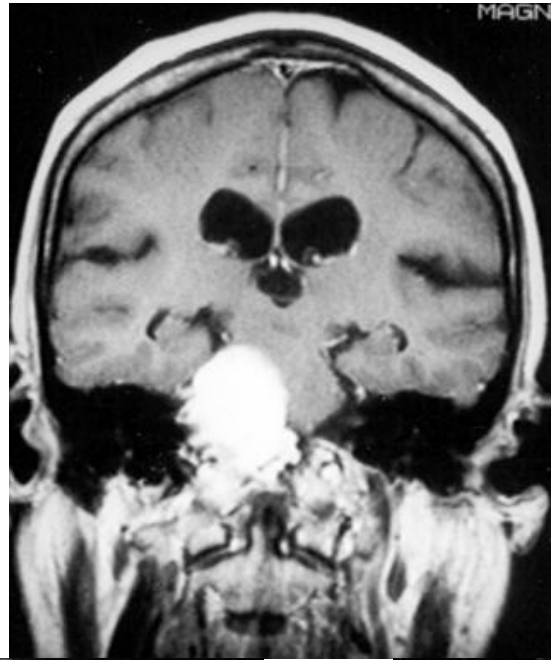
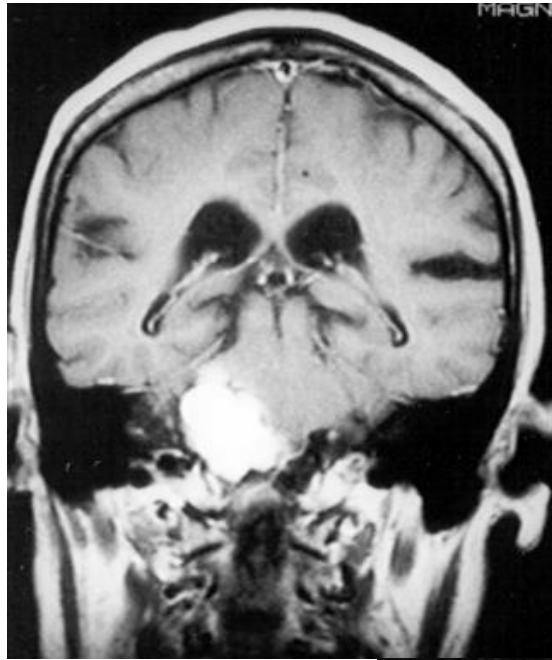

46N

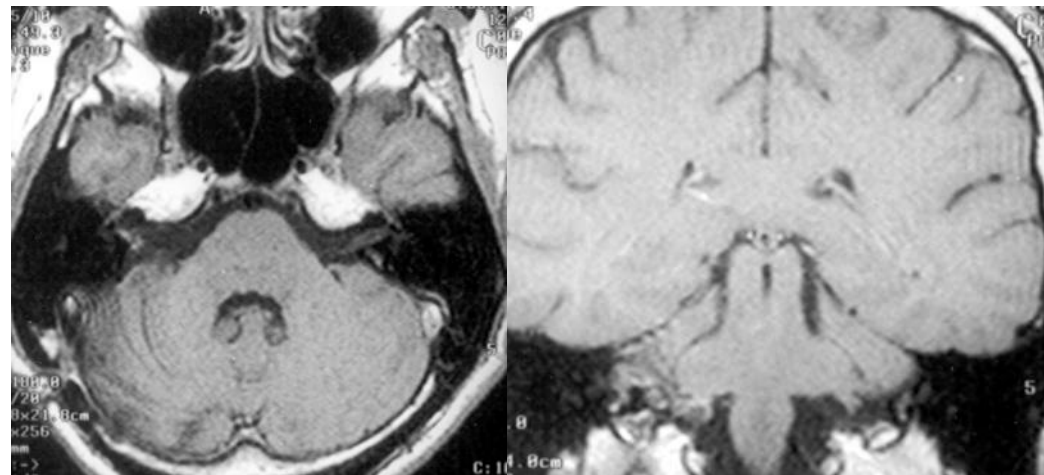
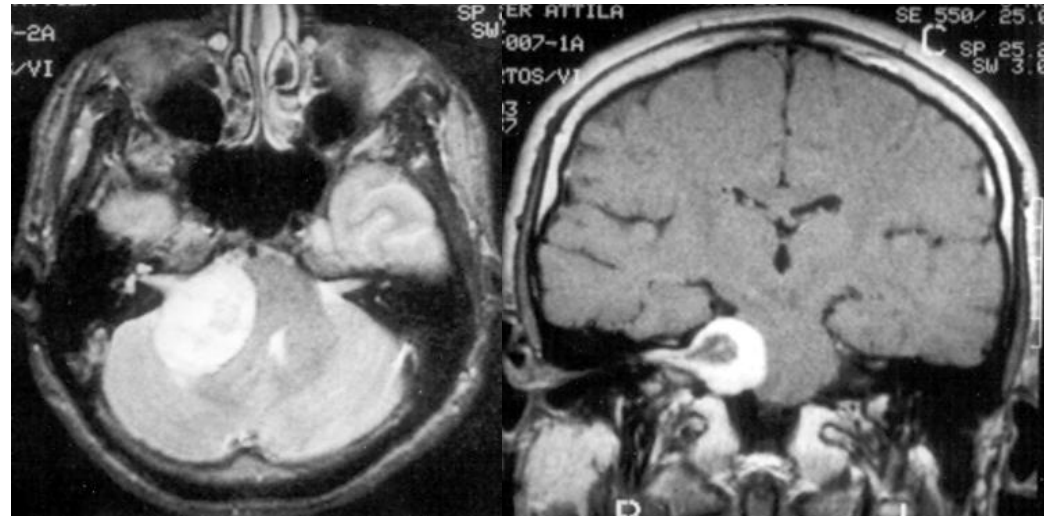
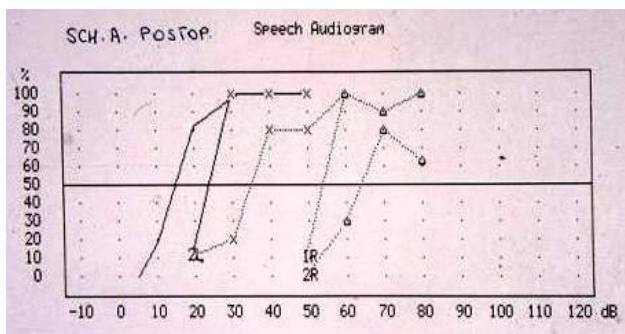
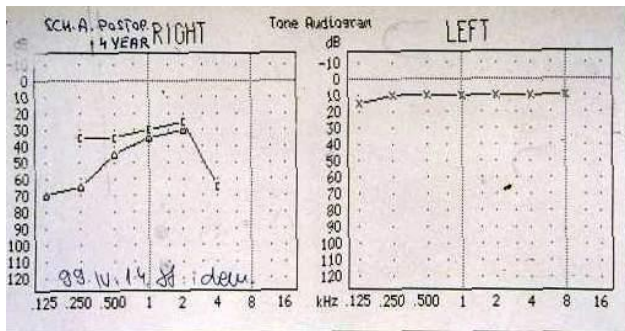
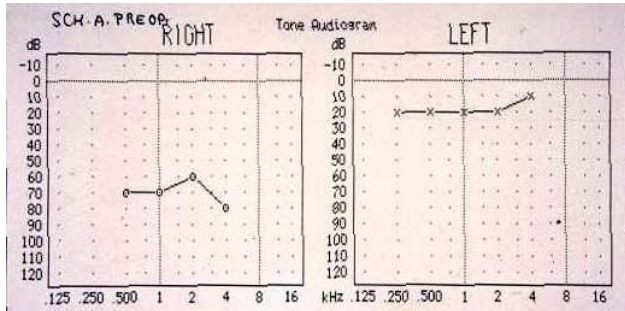

51N

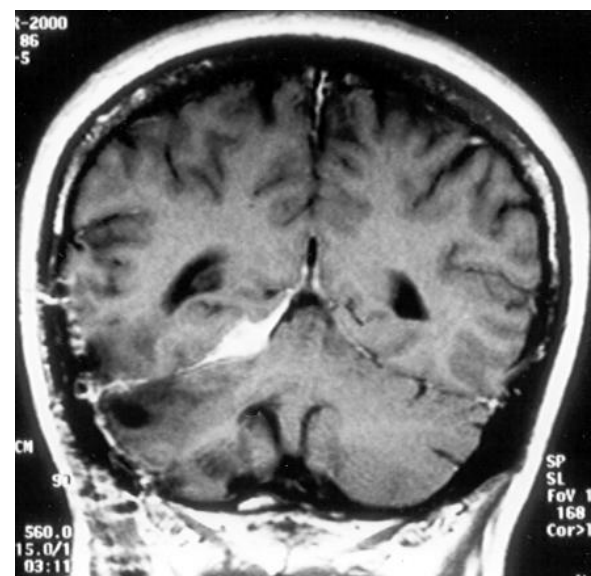
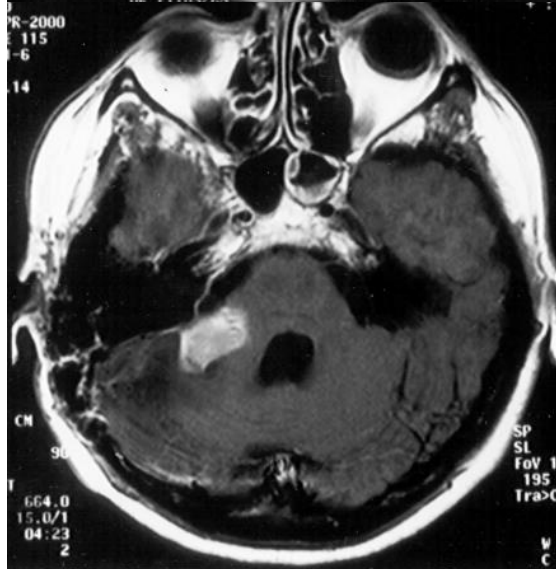
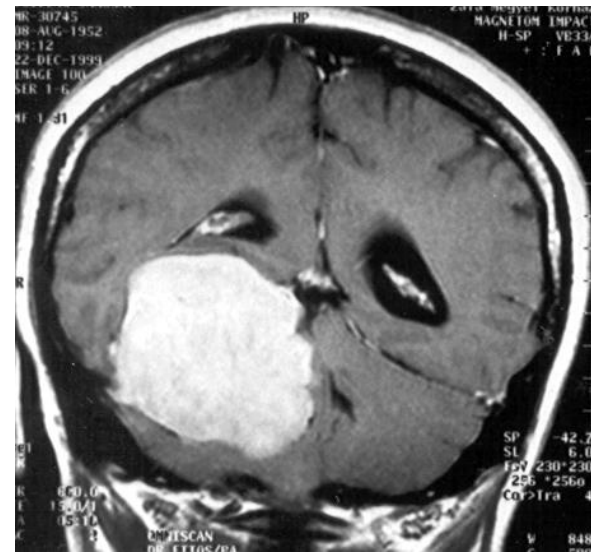
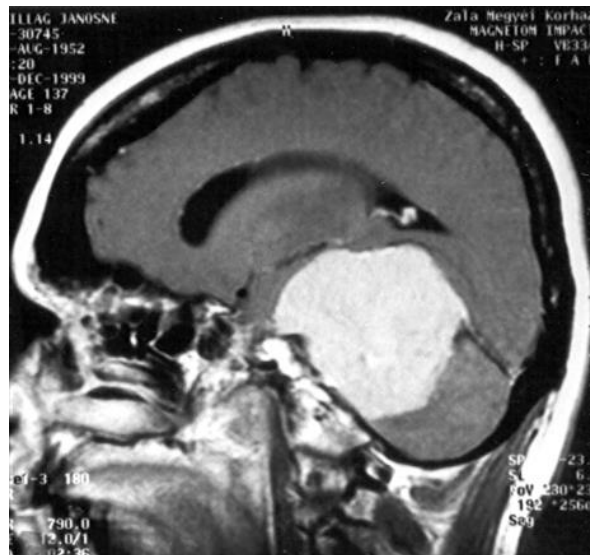

A FUNKCIÓ MEGTARTÁSÁNAK SZEMPONTJAI III.

Méret, kor

48y F

A műtéti stratégia elemei

Tumorhoz köthető faktorok

A daganat kapcsolatba hozható-e a tünetekkel

Milyen mértékben rezekálható

Lokalizáció

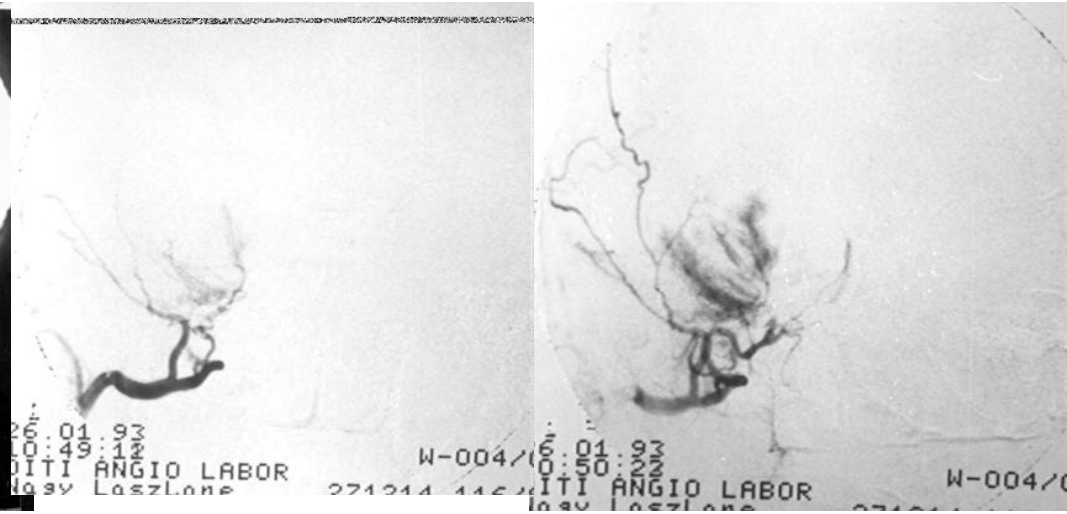
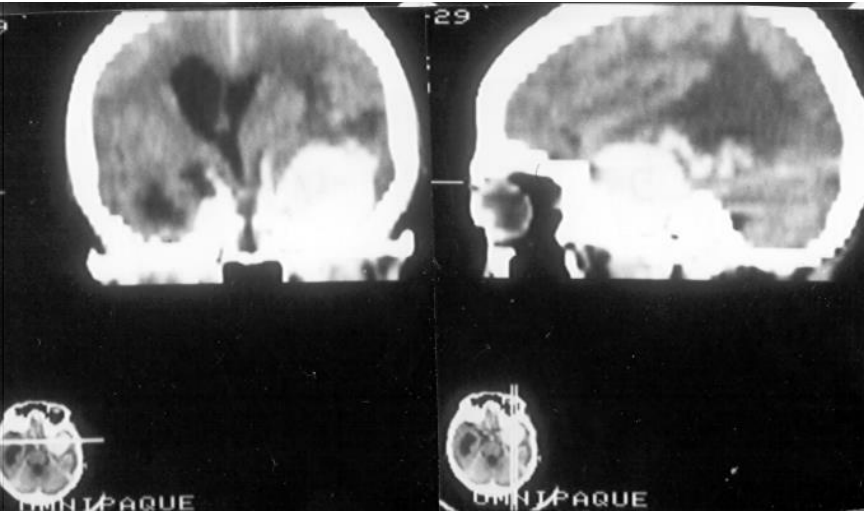
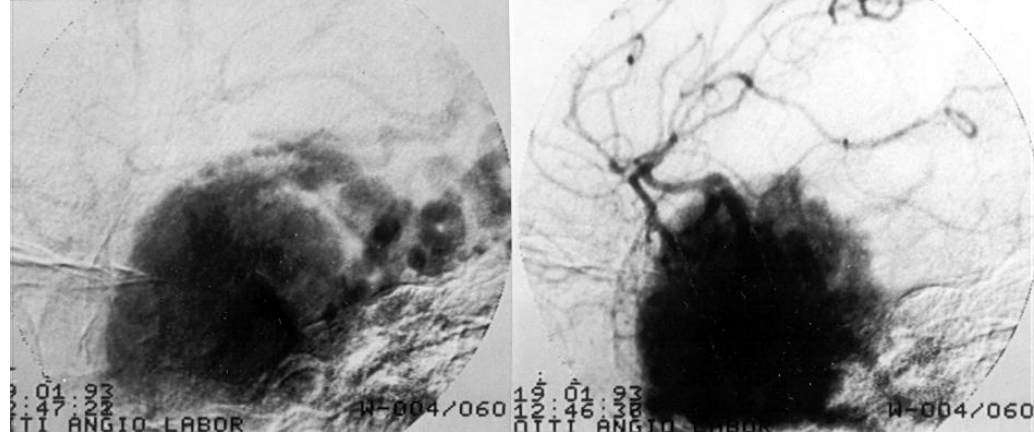
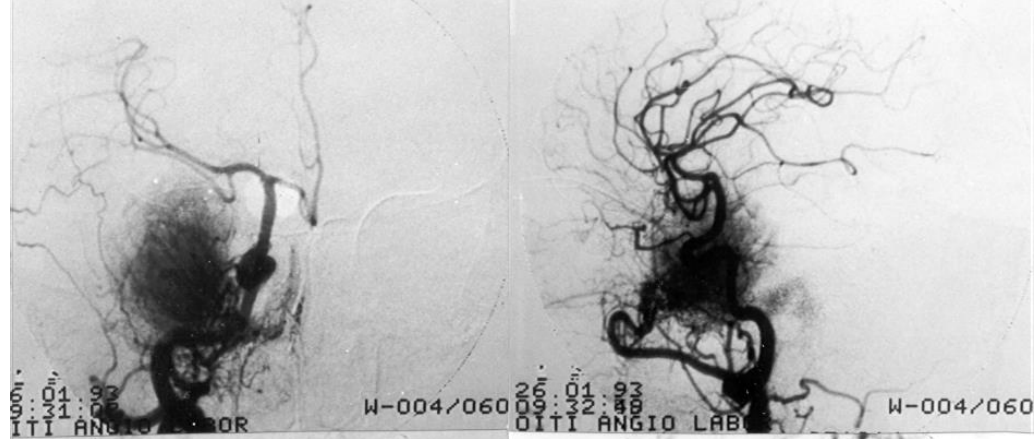
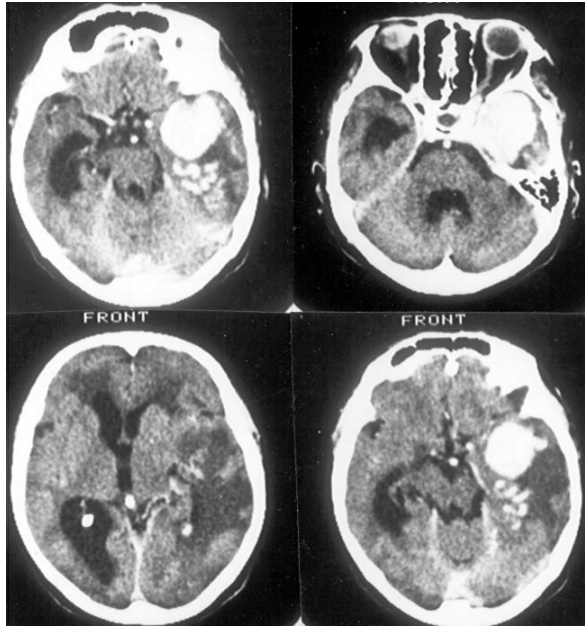
Méret

Vascularisatio

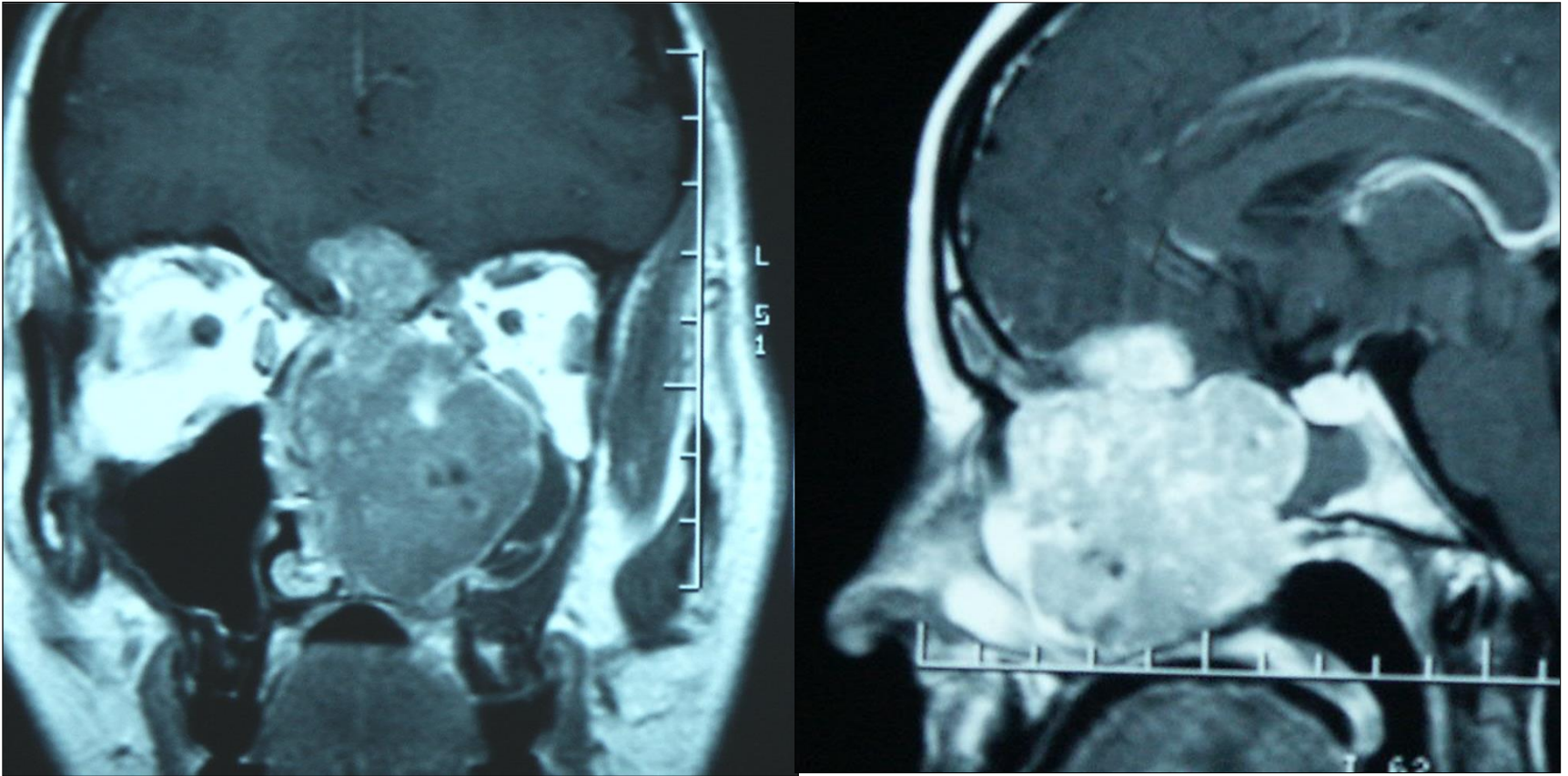
Dokumentált növekedés

A sebészi beavatkozás célja

63N

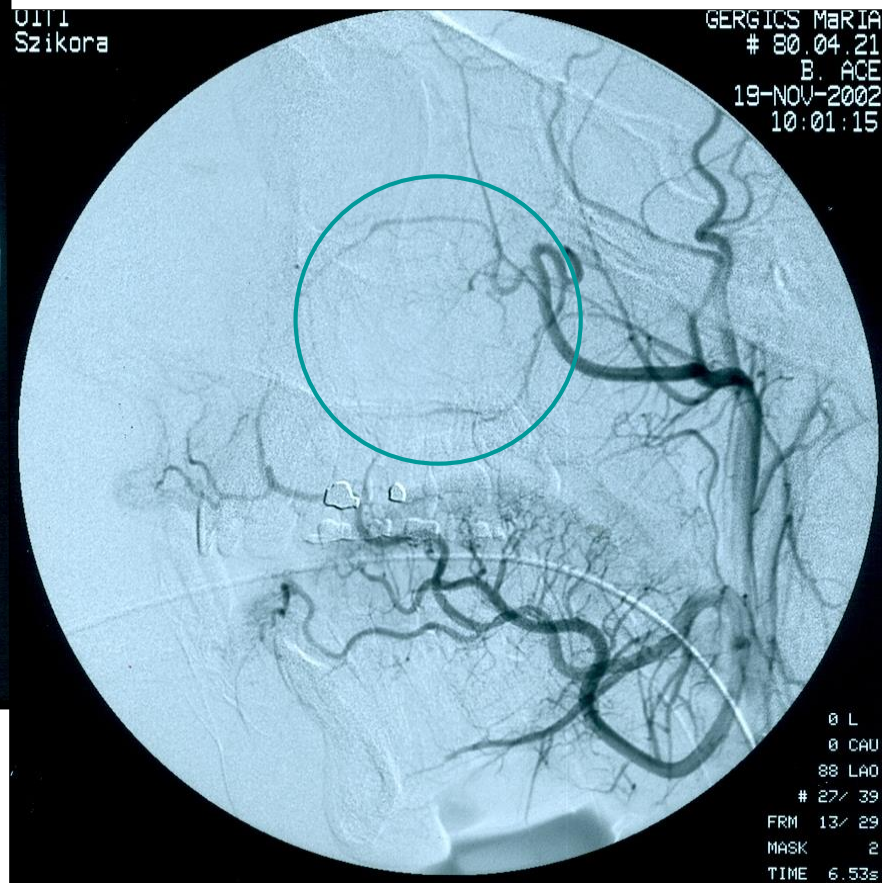
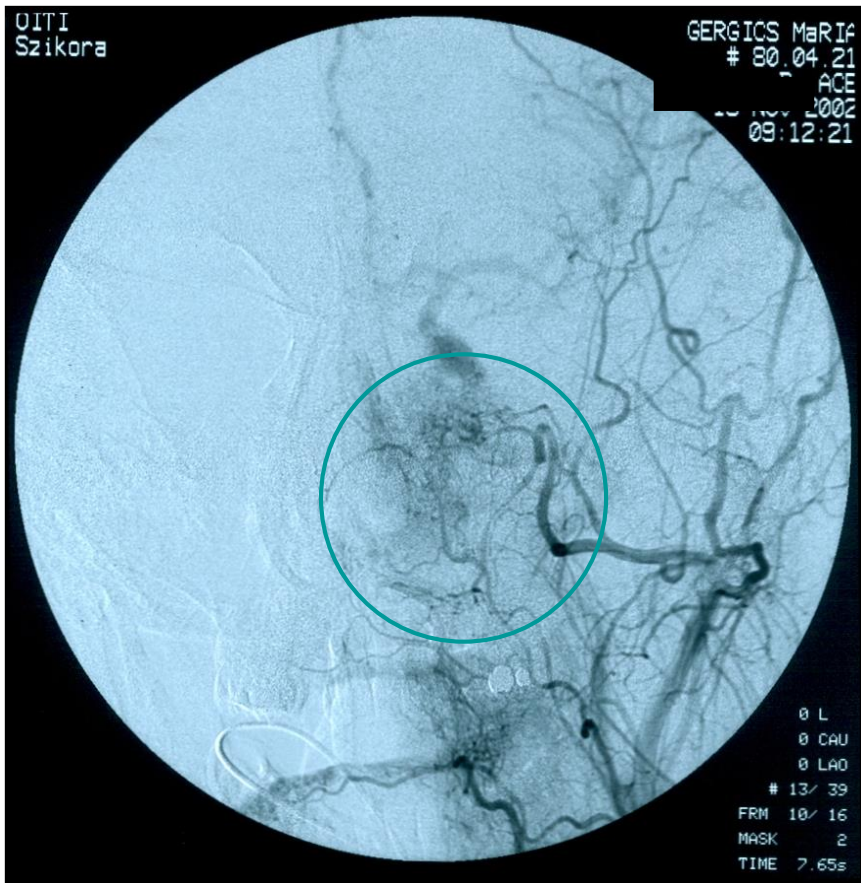

G.M. - meningeoma

preop MRI

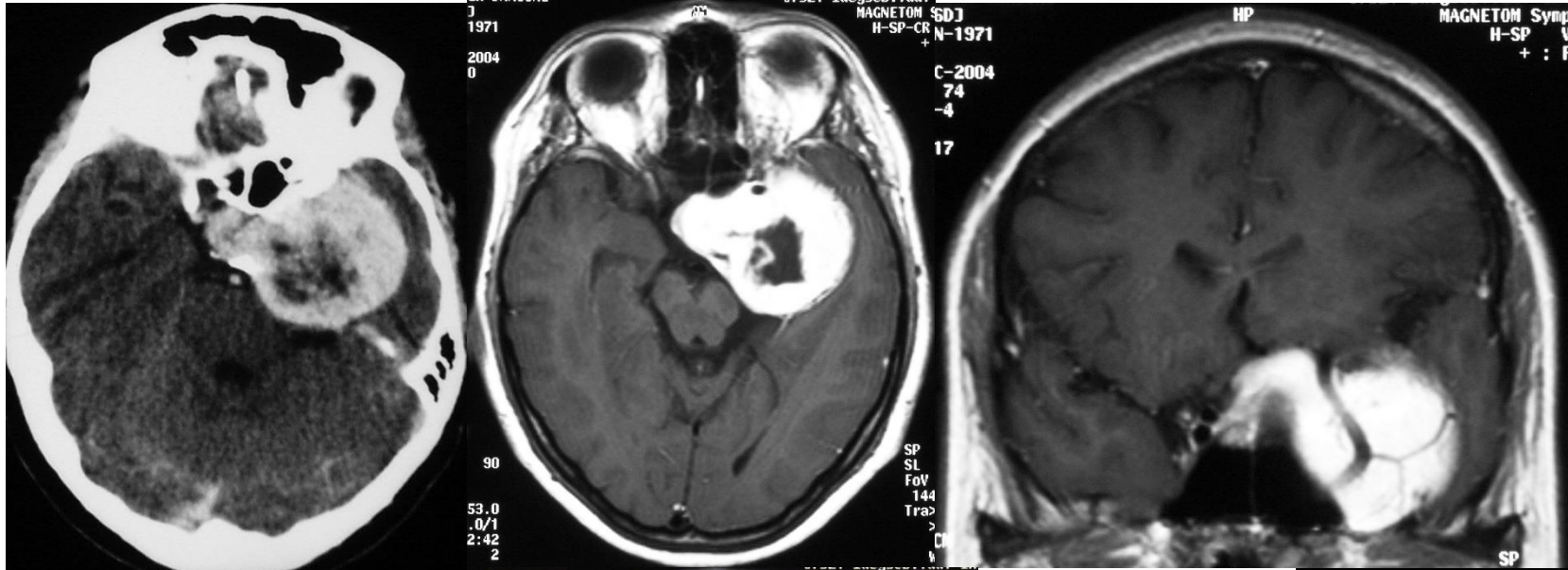
G.M. - meningeoma

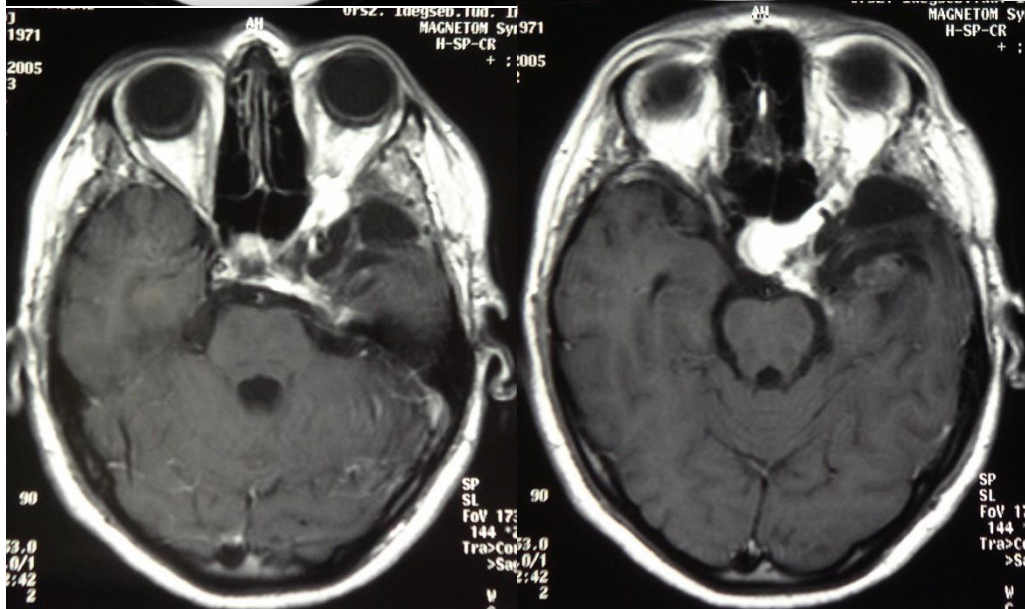
embolizáció

Sinus cavernosus haemangioma 34N

Műtét előtt

←
Közvetlenül
műtét után

műtét után
12 évvel

A műtéti stratégia elemei

Sebészi faktorok

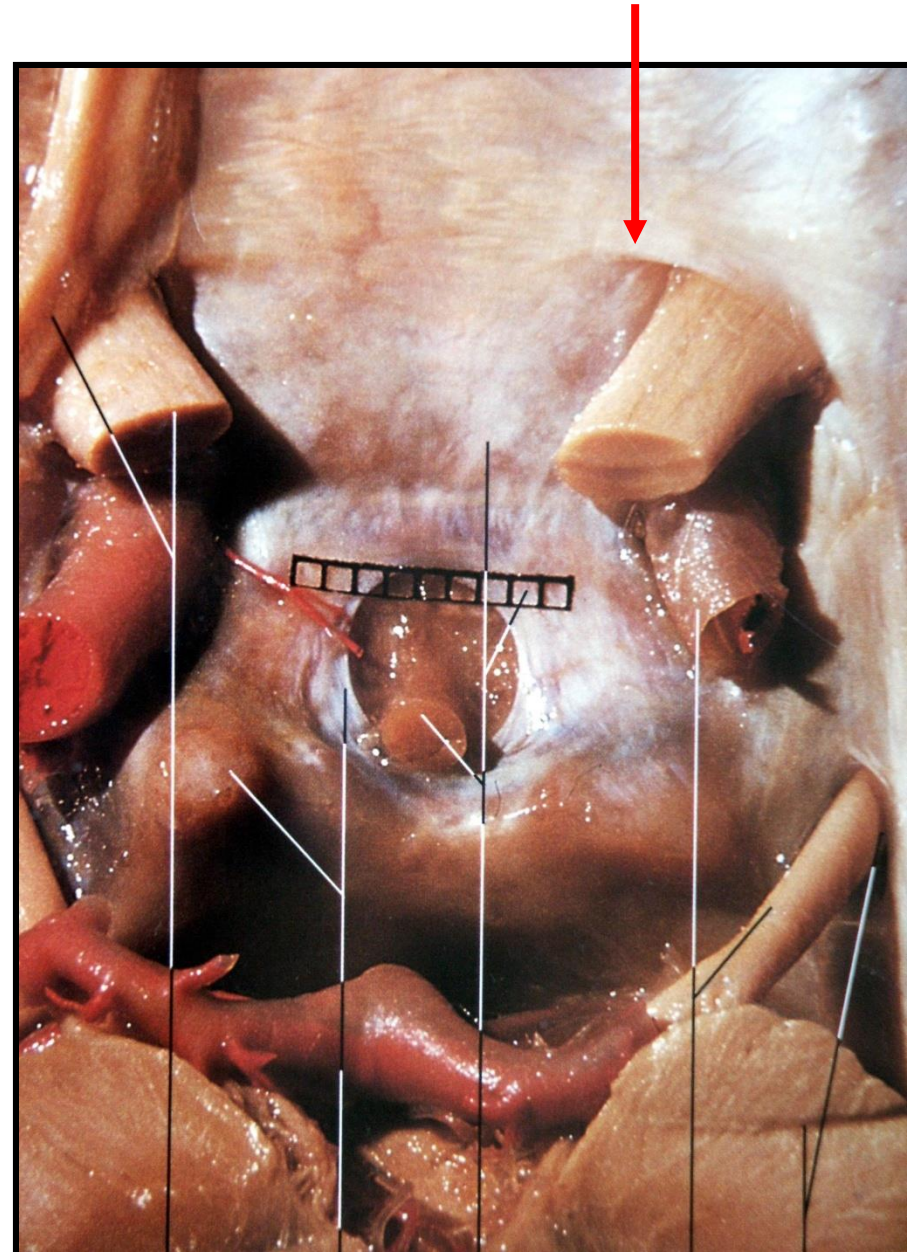
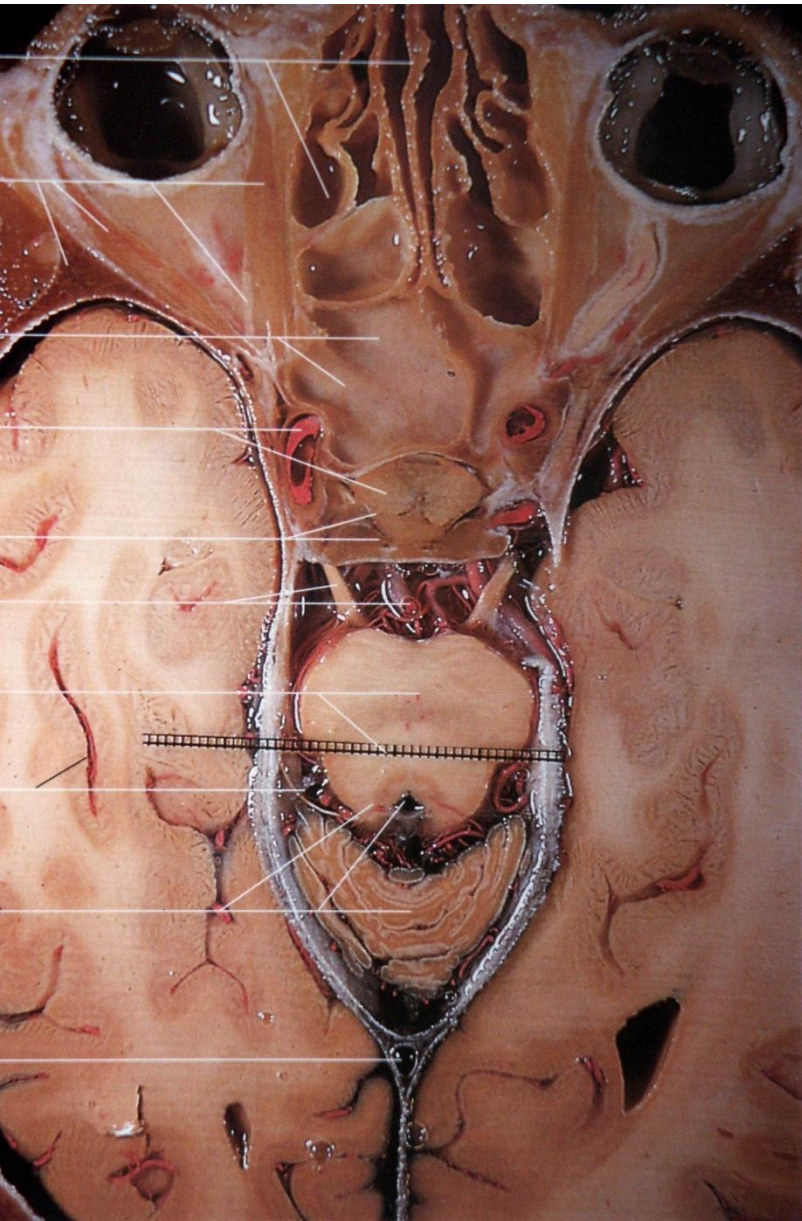
Anatómiai ismeretek

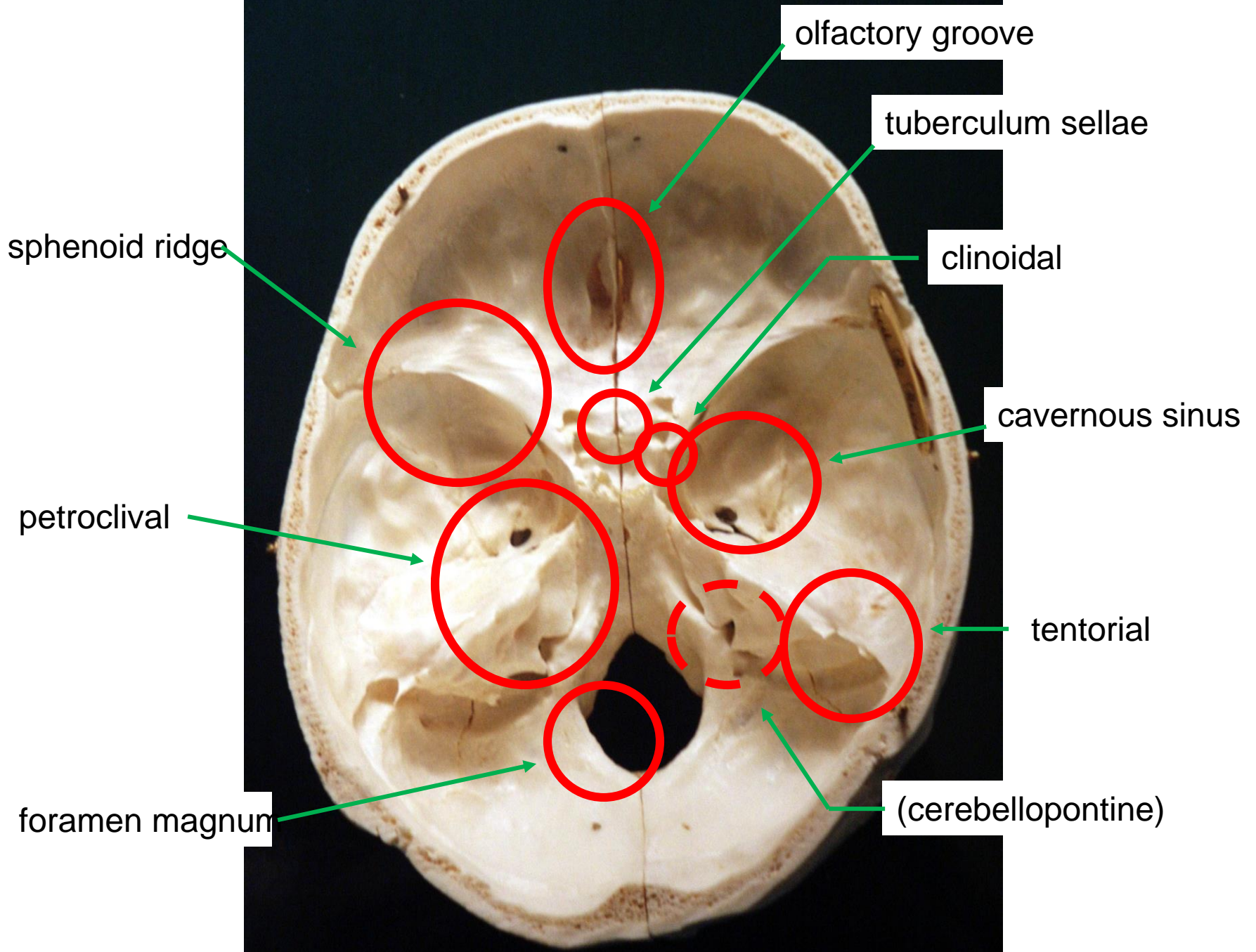
Artériák-, vénák-, sinusokhoz való viszony

Felkészülés váratlan helyzetekre

Megfelelő technikai háttér

Anatomiai ismeretek

olfactory groove

tuberculum sellae

sphenoid ridge

clinoidal

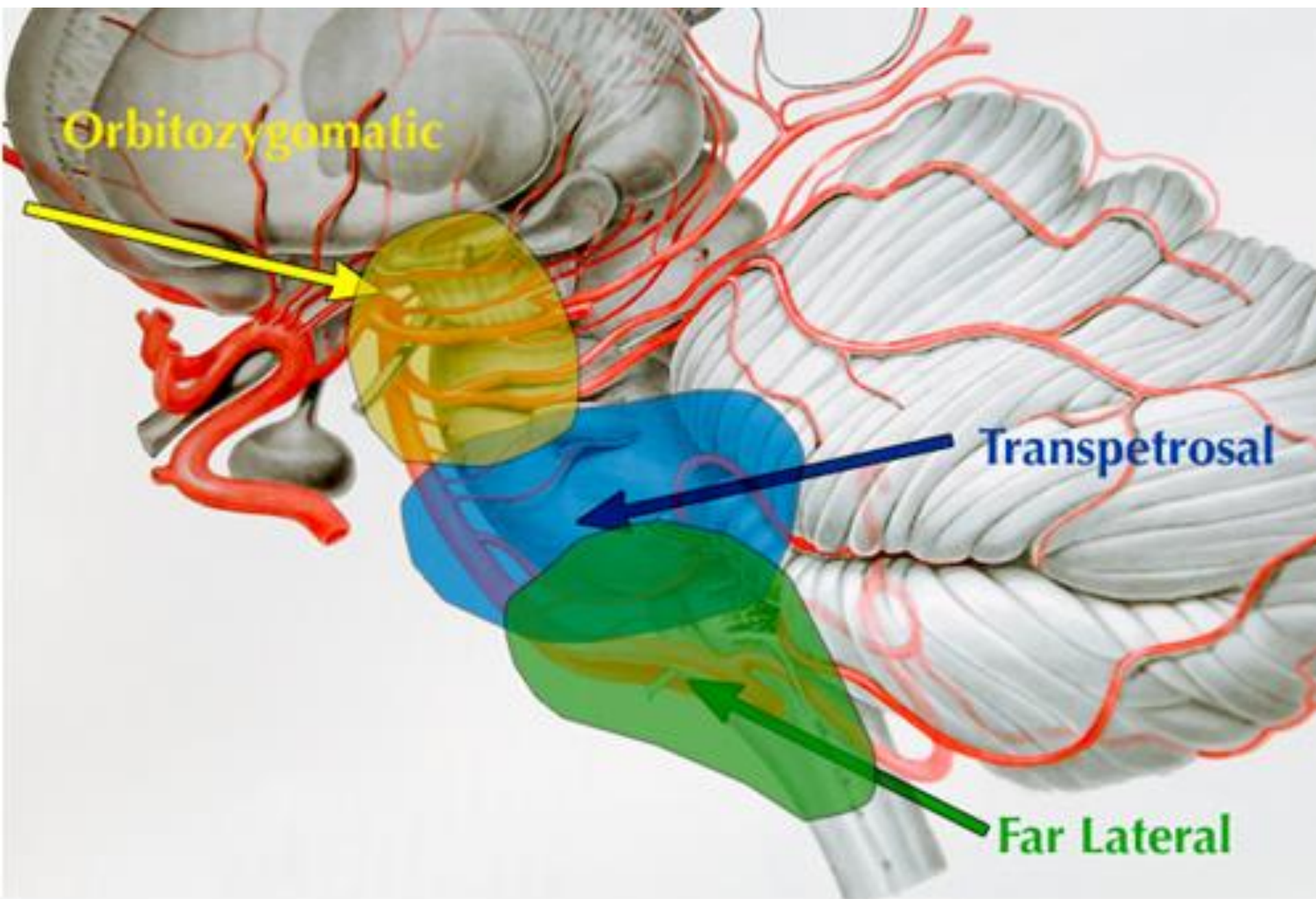
cavernous sinus

petroclival

tentorial

foramen magnum

(cerebellopontine)

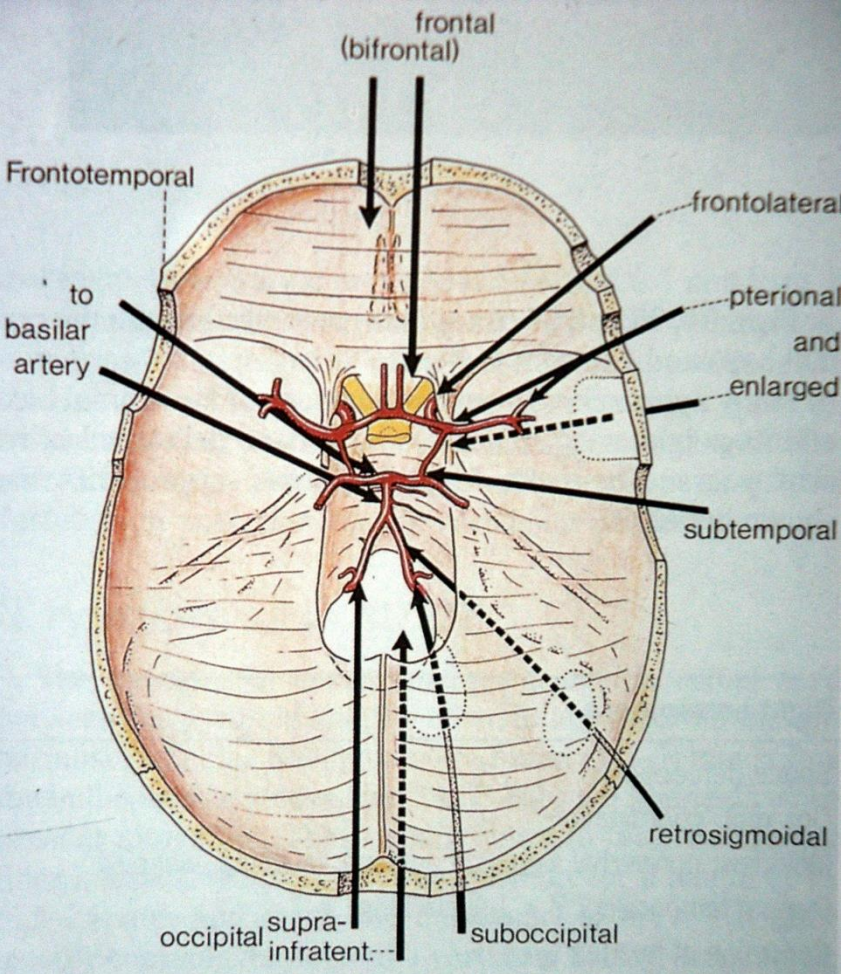

Orbitozygomatic

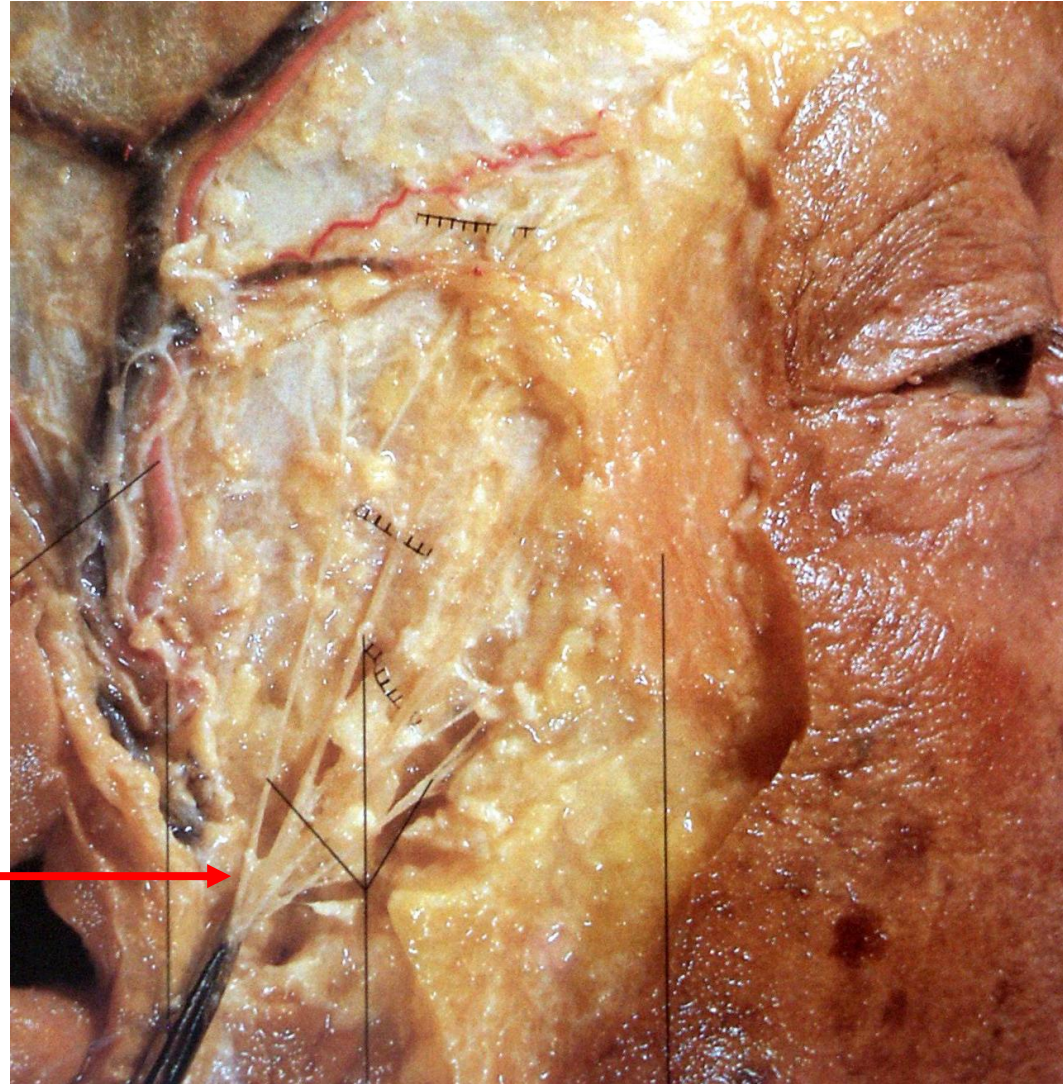
Transpetrosal

Far Lateral

Anatomical considerations 2

facial nerve fibres

A recidiva lehetséges sebészi okai

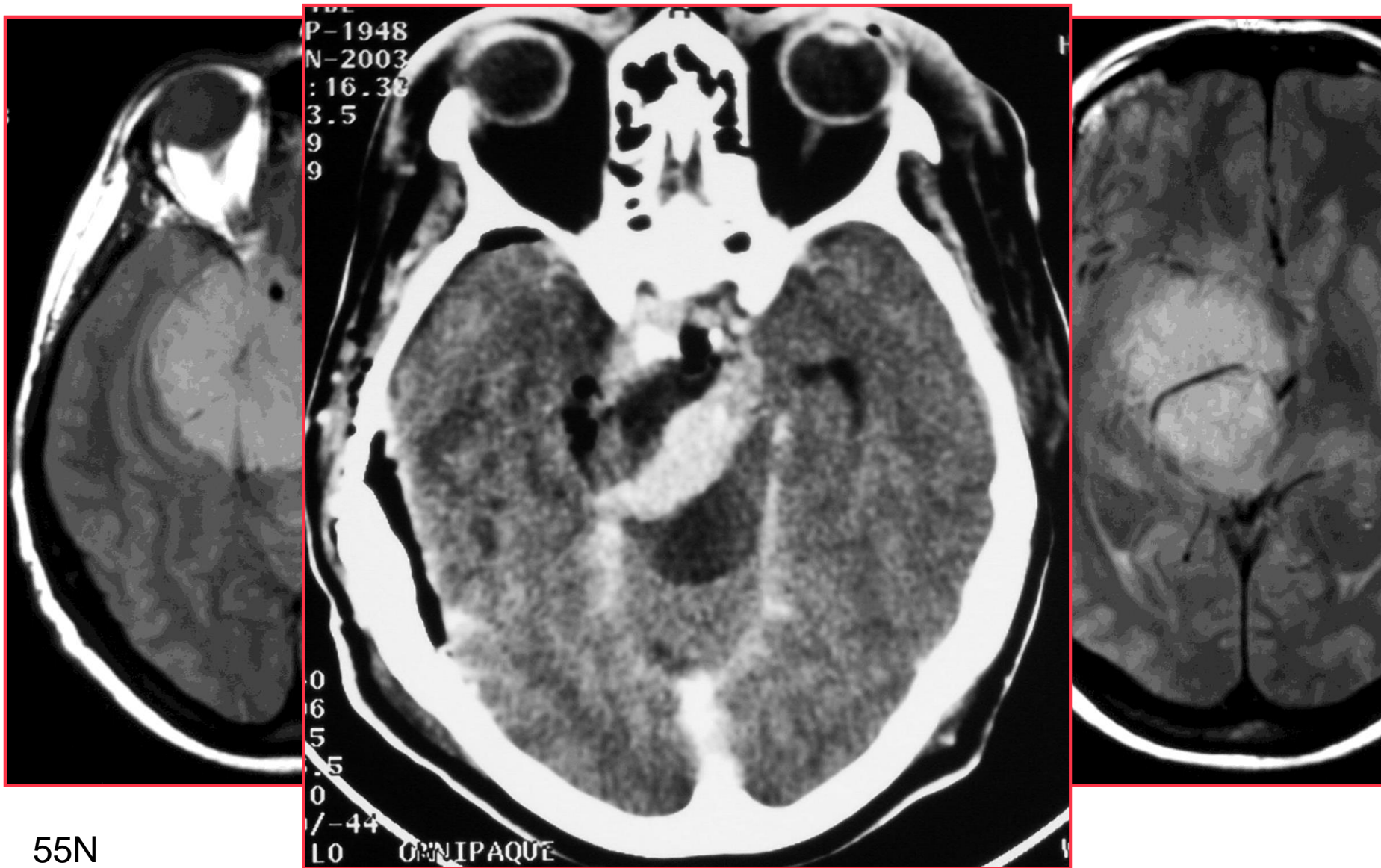
Residualis tumor

Basis infiltráció

Duralis infiltráció (meningeal tail)

Meningioma sejt szélesztés a
műtét közben

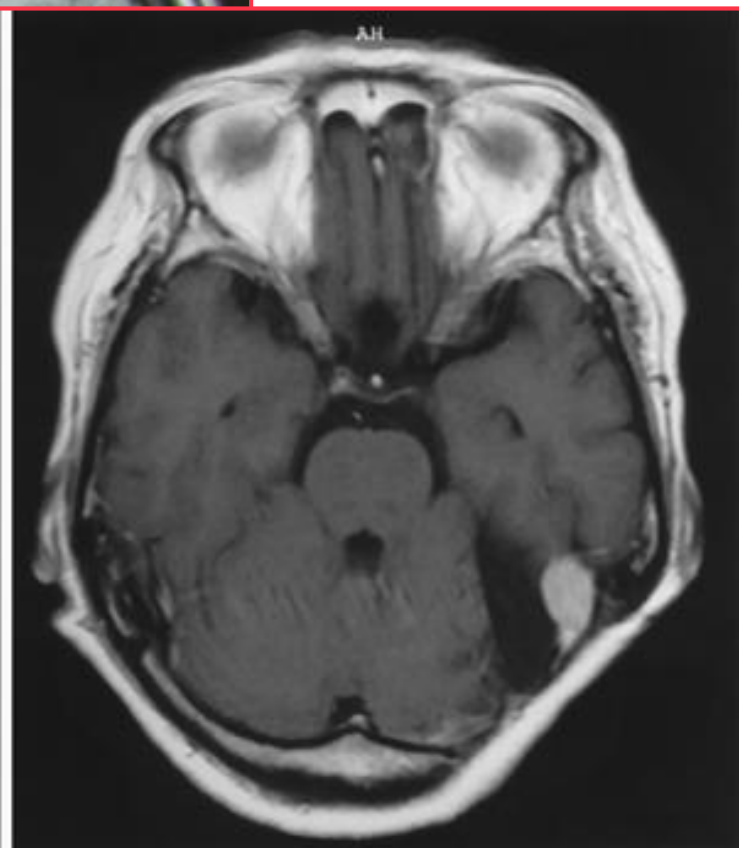
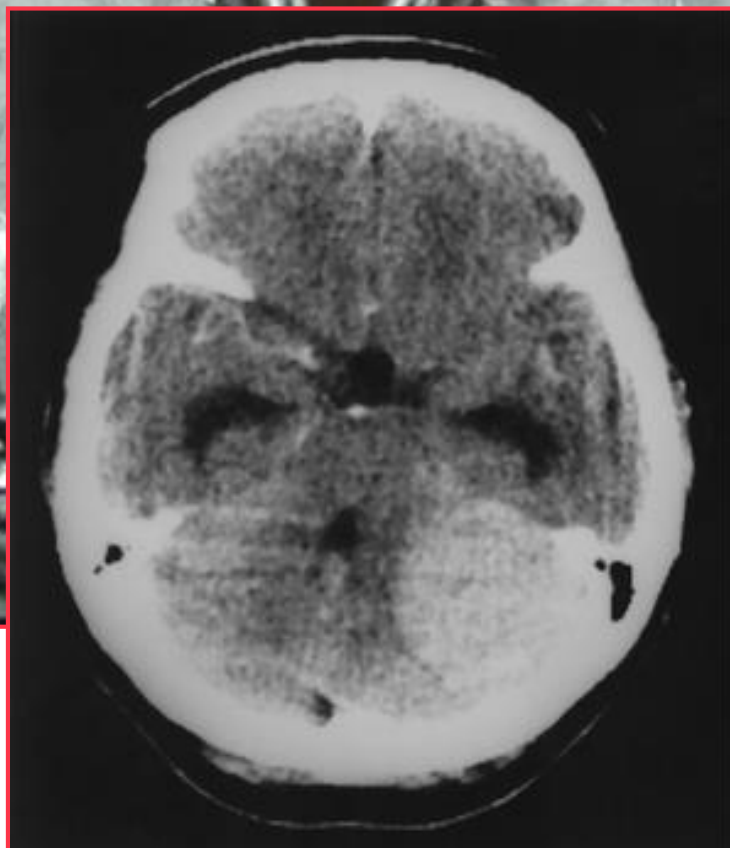
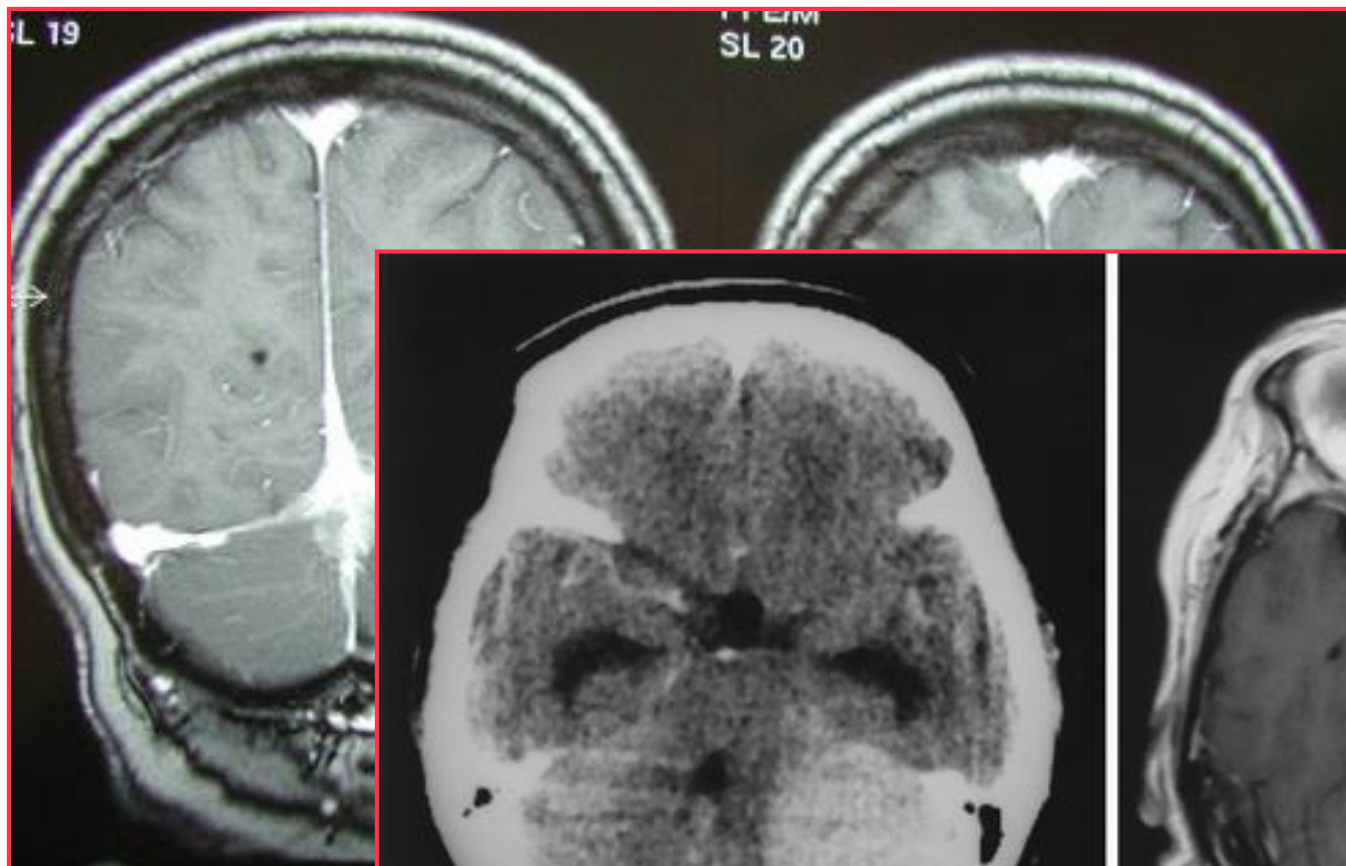
Recidiva sebészi oka - residuum

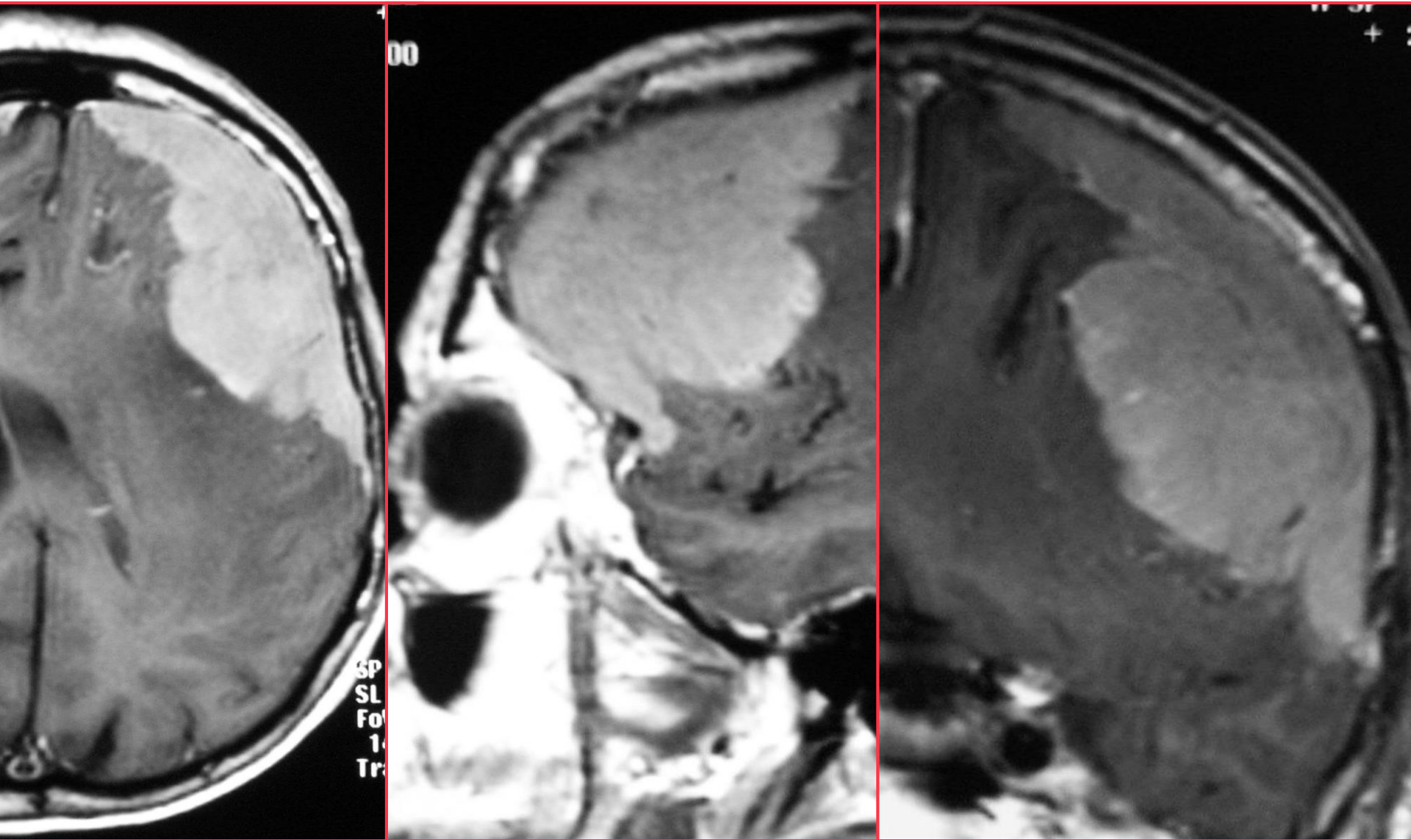
55N

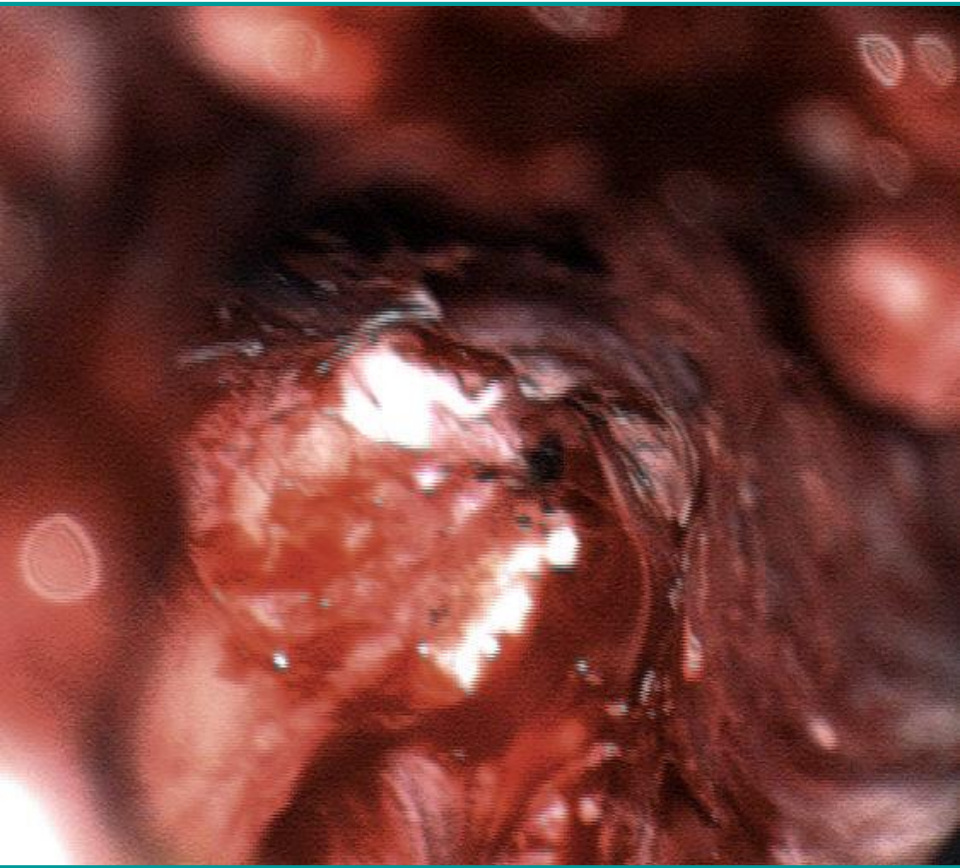
Recidiva sebészi oka – sinus involváltság

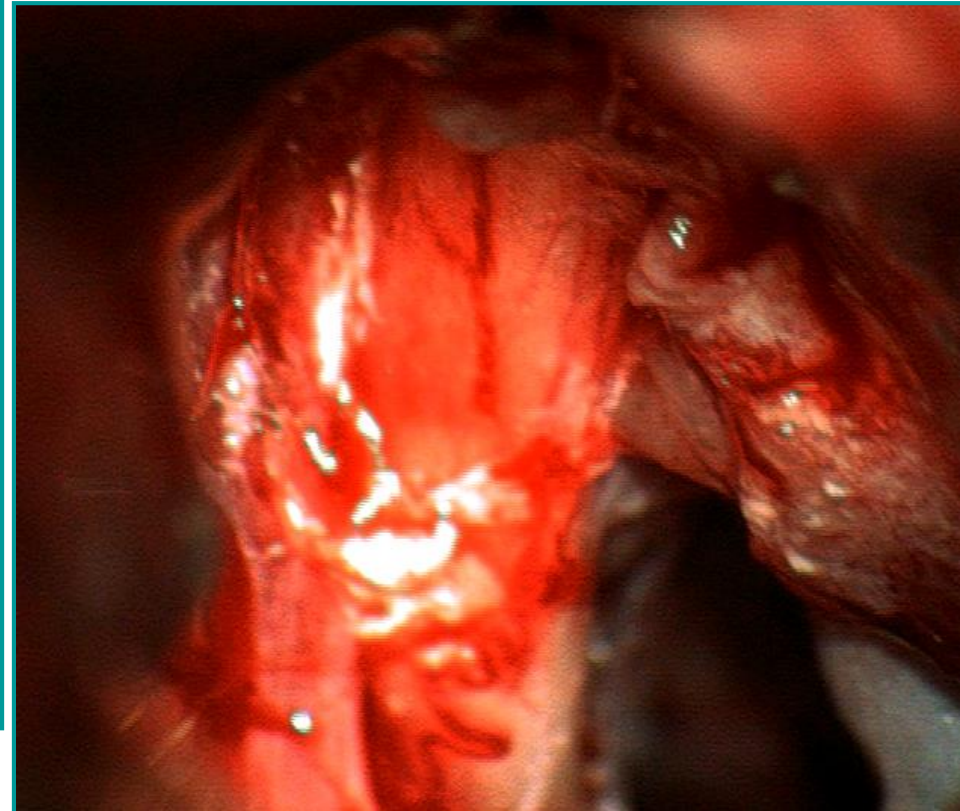
Recidiva sebészi oka – duralis és basis infiltráció

A recidiva sebészi oka

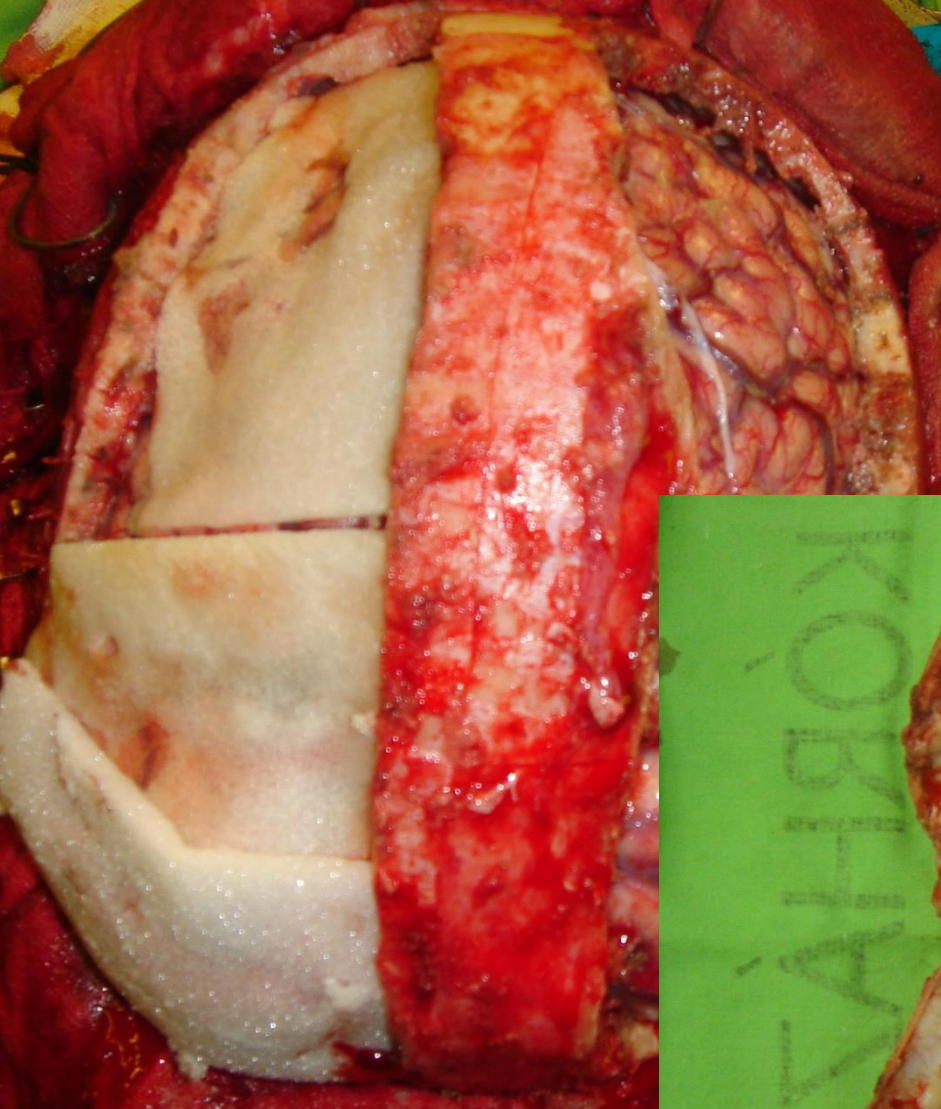
Opticus hüvely

Recidiva sebészi oka

„En plaque” meningeoma

22N
Recklinghausen

Sugársebészet

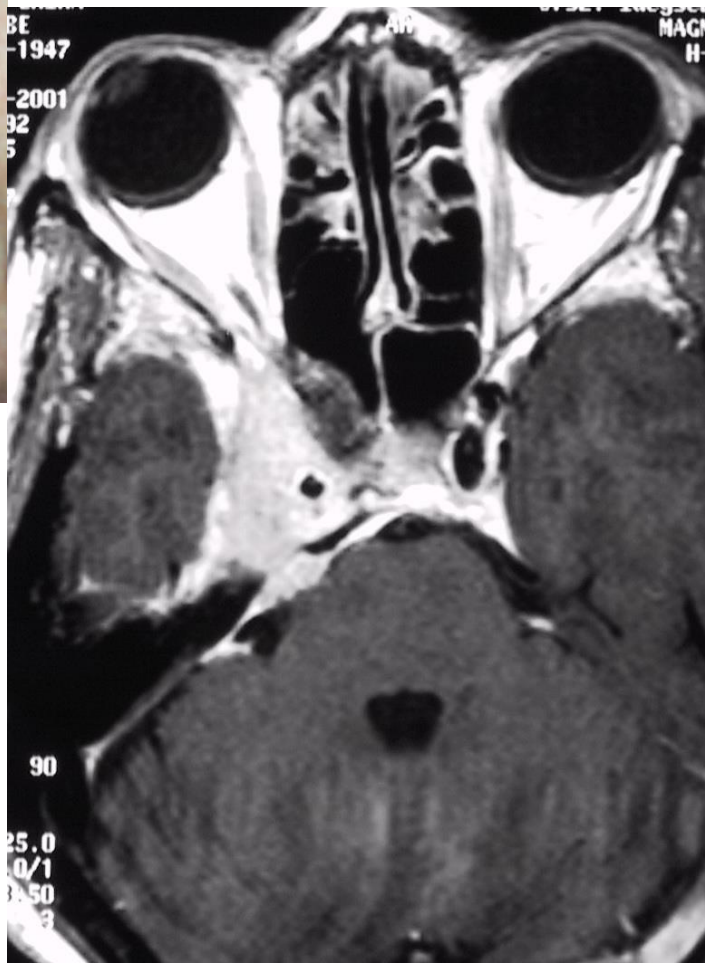
A célzott pontbesugárzás eszközei (LGK, LINAC, Cybeknife) nagymértékben kitágították a sebészeti lehetőségeket és javítottak az eredményeken

    klinikai állapot

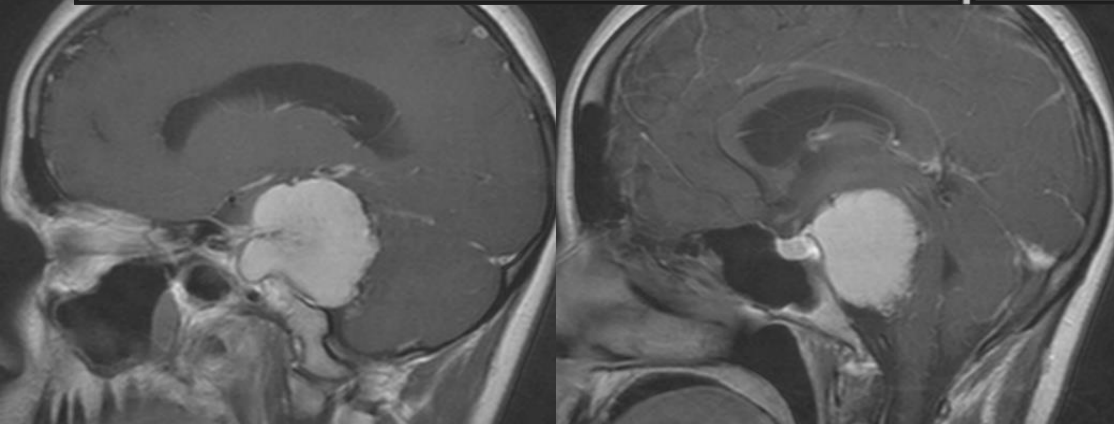
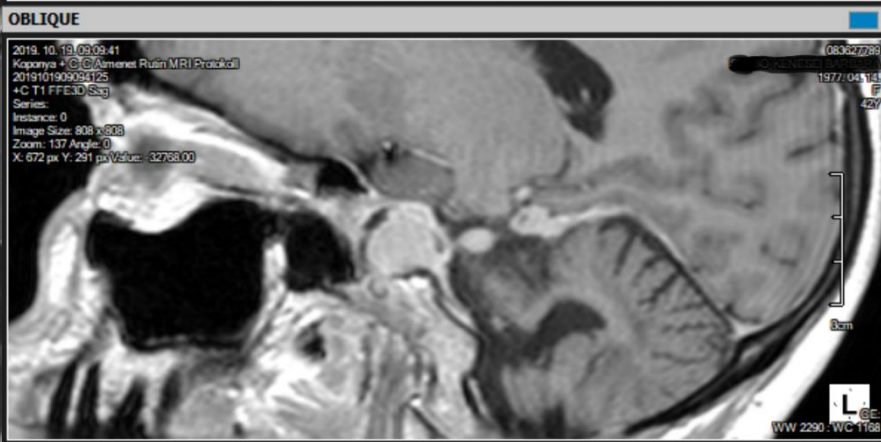
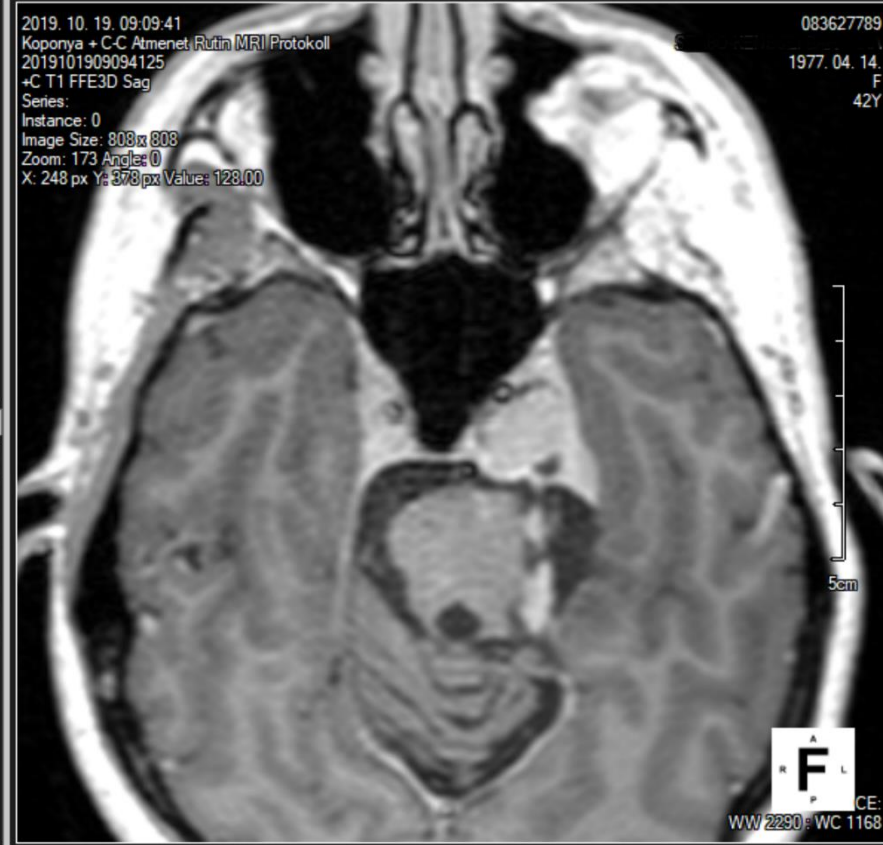
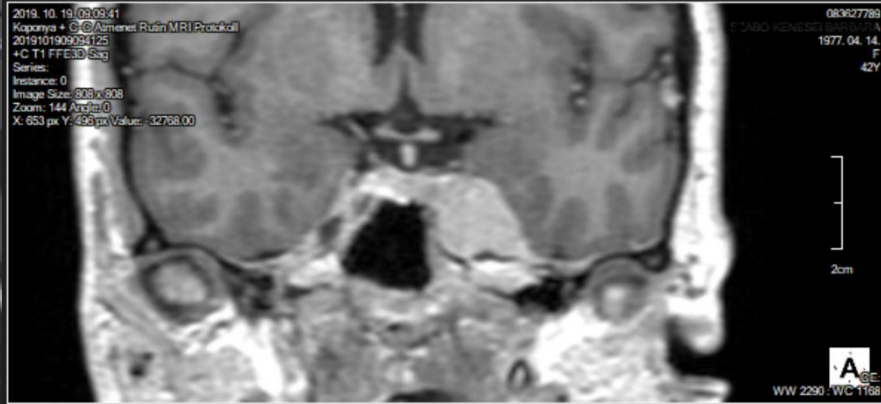
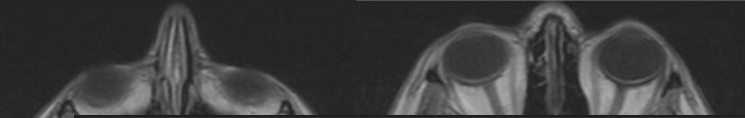
    kiújulás kezelése

Stratégiai elemként megjelent a „tailored surgery”

Sugársebészettel kombinált basis meningeoma eltávolítás

54N

31N

Mi kell a sikeres bázis sebészethez?

- A megközelítés jó megválasztása
- Kímélő sebészi technika
- Gondos rekonstrukció
- Jó team

Surgery of Cranial Base Tumors

Editors

Laligam N. Sekhar, M.D., F.A.C.S.

*Professor
Department of Neurosurgery
University of Pittsburgh School of Medicine
and
Co-Director
Center for Cranial Base Surgery
Presbyterian University Hospital
Pittsburgh, Pennsylvania*

Ivo P. Janecka, M.D., F.A.C.S.

*Associate Professor
Department of Otolaryngology
Eye and Ear Institute
University of Pittsburgh School of Medicine
and
Co-Director
Center for Cranial Base Surgery
Presbyterian University Hospital
Pittsburgh, Pennsylvania*

RAVEN PRESS NEW YORK

Összefoglalás

A basis meningeomák sebészete jelentős változáson ment át a sugársebészet és célzott radioterápia elterjedésével. Figyelembe véve az alapbetegség jelentős részben lassú progresszióját, célzott besugárzással kielégítő tumor kontroll érhető el az esetek nagy részében.

A sugársebészet proaktív módon részévé vált a sebészi stratégiának (tailored surgery). A direkt mikrosebészeti hatékony tumor-eltávolítás változatlanul az idegsebészet sokoldalú felkészültséget igénylő, legnagyobb kihívásai közé tartozik.

Köszönöm a figyelmet!